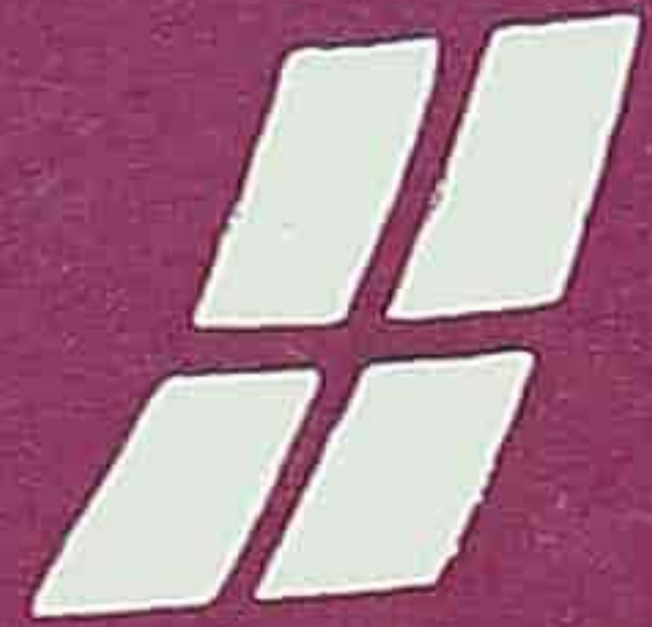

133

filatelista

ЧАСОПИС САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

I Z D A V A Ć:

SAVEZ FILATELISTA SRBIJE

Beograd, Sremska br. 6/IV

Telefon br. 628-431

Žiro račun kod narodne banke

FILATELISTA — 608-8-166-10.

Predsednik Saveza Davor Sokolić

U R E Đ U J E:

D. Glavonjić, Dr. B. Novaković

S. Milenković, M. Varjačić,

A. Aleksandrić i Gospavić

Под овим именом одржава се у Токију од 20. до 30. априла 1971. године међународна филателистичка изложба. Просторије изложбе биће у Музеју пошта и телекомуникација Јапана у Токију. Изложба је под патронатом ФИП (Међународне филателистичке федерације), док је главни актер изложбе Министарство пошта и телекомуникација Јапана, јер је ова изложба у склопу прославе 100-годишњице марака Јапана (издатих 1971. године).

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

Dušan Glavonjić

Š T A M P A R I J A:

»SAVA MIHIĆ« Zemun, ul. Maršala Tita

br. 46—48 tel. br. 607-176

ФИЛАТЕЛИСТА

FILATELISTA

ČASOPIS SAVEZA FILATELISTA SRBIJE

DECEMBAR 1970

»BEOGRAD 70«

Otvarajući filatelističku izložbu »Beograd 70« povodom proslave oslobođenja grada, predsednik Saveza filatelista Srbije ekonomista Davor Sokolić je istakao, da su naše izložbe u ovim proslavama postale tradicionalne i da će se one održavati svake godine u periodu 19—24 oktobar. SSRN Beograda i druge društveno-političke organizacije, koje organizuju ovu proslavu, računaju na aktivnost beogradskih filatelista i Saveza filatelista Srbije, nastavio je Sokolić, što je svakako još jedan dokaz da se naša organizacija sve više afirmiše ne kao usko specijalistička, već kao jaka društvena snaga našeg grada.

Činjenica je da svakog četvrtka i nedelje naše sastanke posećuje preko 200 lica, gde je na našu radost sve više omladinaca, koji postaju aktivni članovi našeg društva. Pored toga sva beogradska filatelistička društva održavaju svoje sastanke, gde takođe prisustvuje 40 do 50 sakupljača i ljubitelja maraka. To je zaista društvena aktivnost, koja je od nekadašnjih želja postala stvarnost. Ako se ima u vidu i naša aktivnost na drugim filatelističkim priredbama, smotrama i izložbama, kako u našem gradu tako i u ostalim mestima i gradovima republike, te na izložbama u inostranstvu i vezama koje naši drugovi održavaju sa filatelistima u zemlji i inostranstvu, završio je Sokolić, onda nam zaista neće biti teško da nastavimo sa ovom našom tradicionalnom izložbom.

Predsednik Sokolić je posle toga podelio nagrade, koje je stručni žiri dodelio eksponatima drugova:

- I nagrada: profesor doktor Sava Petković
- II „ Miroslav Milenković
- III „ Đorđe Maćešić
- IV i V „ Milan Varjačić i Spasoje Milenković, svi iz Beograda.

Pregled izlagača na izložbi »Beograd 70«:

DRUŠTVIMA, ČLANOVIMA I PRIJATELJIMA
ŽELI SREĆNU NOVU 1971 GODINU

Savez filatelista Srbije

1. Janićijević Dimitrije
BORBA NARODA JUGOSLAVIJE
(kombinovana zbirka)
2. Peševski Jordan
I 10 g. NARODNE REVOLUCIJE
II L E N J I N
3. Prof. Petković Dr Sava
SRBIJA U RATU 1912—1913 g.
4. Radišić Ignjat
ODRED JNA NA SINAJU
5. Milinković Spasoje
BOSNA I HERCEGOVINA
(mešovita zupčanja 1906 g.)
6. Aleksić Slobodan
I LIKOVNA UMETNOST JUGOSL.
II FAUNA JUGOSLAVIJE
III FLORA JUGOSLAVIJE
7. Novaković Dr Branislav
CELINE STT (AMG-ETT) ZONA A
8. Aleksandrić Aleksandar
JUGOSAVIJA — KARTE MAXI-
MUM
9. Milinković Ratomir
TIPIČNA GREŠKA
10. Milenković Miodrag
I 100 g. IDEJE CRVENOG
KRSTA
II 100 g. CRVENOG KRSTA
11. Varjačić Milan
ORGANIZACIJA UN
12. Maćešić Đorđe
FAUNA EVROPE
13. Milinković Spasoje
I MOJI MUZEJI
II FOLKLOR
14. Brković Dr Momčilo
REPRODUKCIJE
15. Varjačić Milan
I OSTRVO NORFOLK
II SLIKARSKA DELA
16. Aleksandrić Aleksandar
FRANCUSKA — FDC
17. Živković Milinko
Š A H
18. Peševski Margareta
I BAJKE I BASNE
II KARITAS 1964
19. Milinković Spasoje
DEČIJI SVET

ПРЕДСЕДНИК СФС О РАДУ УПРАВНОГ ОДБОРА

Замолити смо председника СФС економисту Давора Соколића да нам укратко изложи шта је урадио Управни одбор у овом мандатном периоду и какви га задаци очекују. Он је у вези са тим изјавио:

Морам у првом реду да истакнем да је приликом избора нове управе направљена грешка која се у будуће неби смела поновити. Наиме, Управни одбор се бирао тако да сва већа друштва буду заступљена, што је у сваком случају добра замисао, али је слабост у томе што је у сваком случају добра замисао, али је слабост у томе што предложени другови нису претходно консултовани, па се испоставило да су заузети на другим половима и нису у могућности да активно раде у управи. Морали смо усвајати оставке и кооптирати нове другове, па чак и секретара Савеза, што је свакако утицало на то да се успоредно обављају поједини задаци Савеза.

Технички секретар Савеза, теже је оболео и после дужег лечења предложен је за инвалидску пензију. Као што је познато канцеларија је дуже времена била затворена. Узимали смо појединце да ове послове хонорарно обављају, тек толико да би се бар одржала нека веза са друштвима и филателистима. Овакав начин рада имао је за последицу запуштање администрације и свих врста евиденције па чак и књиговодства које регулише примања и потражвања Управе и друштва. Требало нам је доста времена да пронађемо новог техничког секретара, да установимо евиденцију, издамо нове чланске карте, раширићемо финансијска питања са друштвима и створимо чисту ситуацију какву сада имамо.

У међувремену дошло је до избора Савеза филателиста САП Војводине, тако да је сада Управни одбор Савеза преузео део послова које је до сада обављао СФС. Природно је да су претходне припреме око избора захтевале наше ангажовање, али је за нас важно да су ови послови успешно обављени.

Могло би се слободно рећи да ми као Управни одбор више немамо никаквих проблема са друговима из ЗЈПТТ и да смо у предности што више не морамо губити време и расправљати о међусобним односима као што смо то раније радили.

Остварили смо пуну сарадњу са друштвено политичким организацијама Републике и града Београда а у првом реду са ССРН. То нам је омогућило да у овом мандатном периоду одржимо три филателистичке изложбе у Београду, једну у Крагујевцу и Врњачкој Бањи и сада припремамо и шесту на пољопривредном факултету у Земуну. Већ сада имамо више позива из градова републике да у идућој години организујемо изложбе у њиховим местима.

Урбанистичко решење Теразија и околине обухватило је и наше просторије које ће већ почетком грађевинске сезоне у 1971. г. бити порушене. Ми смо обавили неколико разговора са надлежним друговима у Београду и за сада имамо нека обећања да ћемо у замену добити одговарајуће просторије, мада се овај посао не може сматрати завршеним.

У марту или априлу идуће године одржаћемо Скупштину Савеза и о томе смо већ обавестили друштва да одрже своје скупштине, изабери делегате и да нам на време доставе потребне прегледе за израду завршног рачуна Савеза.

Нова Скупштина ће између осталог морати да реши и нека организациона питања како у погледу бољег избора чланова Управе,

тако и организације београдских филателистичких друштава адекватно организацији града у односу на друштвено политичке организације.

Ми смо више пута тражили да наша друштва и чланови активније учествују у обради нашег часописа. Иако имамо сталне и добре везе по низу других питања не можемо се похвалити да смо успели и у погледу информисања и обраде стручних чланака у листу. Ово тим пре што наша организација има велики број чланова који би могли успешно да сарађују са уредништвом и подигну квалитетну обраду листа.

Иако још немамо тачан преглед новоуписаних чланова у свим друштвима, јер такву евиденцију остварујемо крајем године, неки показатељи нам говоре да се наша организација све више проширује. Београдска друштва уписала су до 1. септембра ове године око 280 нових чланова и то: Врачар 115, Сава 65, Земун 78 и Бањица 21. Шабац и још неки градови и места најављују нам припреме за формирање нових друштава, завршио је председник Соколић.

КО СТЕ ВИ,

ДРУЖЕ ПРОФЕСОРЕ?

На светским симпозијумима, научника светског гласа читају се Ваши реферати. Постали сте члан Српске академије наука и уметности. Студенти медицине слушају Ваша предавања, одговарају на Ваша испитна питања и уз Вашу помоћ постају лекари специјалисти. Болесници на клиници којом руководите чекају Вашу помоћ као дневну светлост верујући у Вашу свемоћ за оздрављење. Нумизматичари говоре о Вама као председнику Српског нумизматичарског друштва. Филателисти Вас знају као дугогодишњег члана Управног одбора Савеза филателиста Србије, стручњака за испитивање марака, те активног сакупљача класике, а сада сте на овој изложби „Београд 1970“ добили прву награду. Па зашто ко сте Ви друже докторе?

На сва оваква и слична питања у безброј активности, које није лако набројати, наш друг, релативно млад човек, стари филателиста и нумизматичар, кроз њему својствени осмех одговорио би: ја сам Сава Петковић, филателиста из Београда.

Да, професор доктор Сава Петковић из Београда тако би одговорио, јер он у клубу филателиста жели да се осећа као филателиста, на изложбама као излагач, у нумизматици као нумизматичар и да сва

своја знања из те гране пренесе на другове око њега, који нису доктори, професори и академици, већ како он каже: „Филателисти као и ја“.

Није нам била намера а нисмо ни квалификовани да говоримо о овим људским вредностима професора доктора Саве Петковића, али му као филателисти дугујемо захвалност као излагачу марака на овој и низу других изложби и од срца честитамо прву награду, коју је стручни жири доделио његовом експонату „Србија у рату 1912—1913 године“.

Душан ГЛАВОЊИЋ

IZLOŽBA MARAKA U ZEMUNU

Poljoprivredni fakultet beogradskog univerziteta u Zemunu proslaviće ove godine pedesetogodišnjicu svoga postojanja. Na svečanostima proslave prikazaće se više dostignuća ove velike naučne ustanove, koja je našoj privredi dala nekoliko desetina generacija stručnjaka. Filatelističko društvo u Zemunu i Novom Beogradu uz pomoć Saveza filatelista Srbije uključuje se u ovu proslavu. Sa organizatorima proslave dogovoreno je da se 11. decembra otvori filatelistička izložba u prostorijama fakulteta na temu: poljoprivreda na markama. Filatelističko društvo u Zemunu, kao jedno od najvećih društava u Beogradu ima dovoljno mogućnosti da organizuje ovu izložbu i pruža mogućnost filatelistima specijalizovanih zbirki da izlože svoje eksponate. Posebno se očekuje učešće filatelista iz SAP Vojvodine, koji su se kroz izložbe Lova i ribolova, Međunarodnih poljoprivrednih sajмова i nizu drugih manifestacija u Novom Sadu specijalizirali za izložbe na ovu temu.

Izložba će biti otvorena od 11 do 19 decembra a u cilju trajnijeg obeležavanja proslave izdaće se prigodni koverat sa specijalnim žigom, koji će se deliti za vreme izložbe.

SARAJEVSKI FILATELISTI NA IZLOŽBI U BAKU-U

POSTIGNUTE BROJNE MEDALJE ZA IZLOŽENE EKSPONATE

Agencija TASS javila je širom svijeta o uspjehu sarajevskih filatelista na Međunarodnoj filatelističkoj izložbi u Baku-u. Na osnovu pomenute agencijske vijesti naša radio-televizija, kao i brojni dnevni listovi — Politika, Oslobođenje, Večernji list iz Zagreba i drugi donijeli su vijest o tom uspjehu. Međutim, to je samo blijeda slika postignutog uspjeha.

Izložba je bila organizovana u prostorijama Muzeja Lenjina, jednoj od najreprezentativnijih zgrada u Baku-u. Direktor Muzeja drug Bagirov bio je član žirija ove Međunarodne izložbe.

Održavanje izložbe obilježeno je sa dva velika plakata na ruskom odnosno azerbajdžanskom jeziku sa grbovima Sarajeva i Baku-a. Na glavnoj pošti bio je u upotrebi prigodan poštanski žig koji se mnogo koristio za žigosanje poštanskih pošiljaka u vrijeme održavanja izložbe.

Sama izložba bila je organizovana u čast 50. godišnjice SSR Azerbajdžana, jednom od značajnijih jubileja ove Republike u sastavu Sovjetskog saveza.

Međunarodni žiri sastavljen je na osnovu raspisanog konkursa. Predsjednik je bio prof. Instituta za naftu A. Z. Vezir Zade, a članovi Bagirov M. M., ing. Arzumanov G. S., ing. Vojhanski E. a iz Sarajeva Teodorović D. Žiri je uložio velik trud i napor da bi pravilno ocijenio izložene eksp-

nate u pogledu rijetkosti, vrijednosti i interesantnosti maraka svakog pojediniog eksponata, pa je jednoglasno zaključeno da se filatelisti Sarajeva nagrade sa 6 zlatnih, 4 srebrne i 1 bronzanom medaljom.

Ovaj uspjeh sarajevskih filatelista predstavlja u stvari prvi i najveći uspjeh na jednoj izložbi u inostranstvu, a taj uspjeh još je značajniji pošto na izložbe maraka u Sovjetskom savezu inostrani filatelisti nisu često pozivani.

Koliki je uspjeh sarajevskih filatelista, članova Društva filatelista tematičara vidi se i po tome, što su filatelistima Baku-a za izložene eksponate dodeljene 2 zlatne, 2 srebrne medalje i 5 diploma.

Od primljenih medalja tri zlatne dodjeljene su Elsner Riki za eksponate koji su sadržavali marke Srbije od 1866. do 1919. godine, Bosne i Hercegovine od 1879. do 1918. godine i Jugoslavije od 1919. do 1941. godine. Ova tri eksponata sadržavala su brojne specijalitete i osobenosti ovih naših klasičnih maraka, a naročito su prikazana bojna razna zupčenja, greške kod pretisaka i sl. Svakako ova tri eksponata sačinjavaju jednu cjelinu, ali kao posebni eksponati zaslužili su i tri zasebne zlatne medalje.

Četvrta zlatna medalja dodjeljena je Teodorović Bosiljki za eksponat koji je sadržavao marke Ujedinjenih nacija. Tu su bila prikazana sva izdanja Ujedinjenih nacija u duplim četvorcima sa privjescima, kojih u svakom tabaku kod ovih maraka ima četiri.

Srebrna medalja dodijeljena je Karanikolas Đorđu za eksponat FNRJ. Ovaj eksponat sadržavao je specijalitete, kao na pr. rezanu seriju Ustav u paru, specijalitete Partizanske serije, kao i neke druge specijalitete. Druga srebrna medalja dodijeljena je ing. Stojadinović Bogdanu za eksponat sa raketnom poštom u Jugoslaviji. Ovaj eksponat sadržavao je sva raketna pisma koja su lansirana u Jugoslaviji nakon Oslobođenja. Među njima raketna pisma lansirana u Mariboru, Beogradu, Sarajevu, Zagrebu, Celju i sl.

Srebrna medalja dodijeljena je Milićević Jozi za eksponat »Ribe i ribolov«. Eksponat je prikazivao brojna izdanja maraka iz raznih zemalja svijeta na kojima su prikazane ribe i ribolov. U zadnje vrijeme brojne zemlje na markama prikazuju ribe, koje su važna privredna grana. Za ribolovce ovaj eksponat od posebnog je interesovanja.

Isto tako eksponat sa markama Kipra i Malte Teodorović Bosiljke nagrađen je srebrnom medaljom. Iako je eksponat prikazivao generalne zbirke, nagrađen je srebrnom medaljom radi interesantosti maraka ovih zemalja.

Pored toga dodjeljene su zlatne medalje Teodorović Dragislavu kao članu međunarodnog žirija za uspješan rad u žiriju, a posebno je dodijeljena zlatna medalja Društvu filatelista tematičara iz Sarajeva za aktivno učešće u organizaciji i sprovođenju ove Međunarodne izložbe.

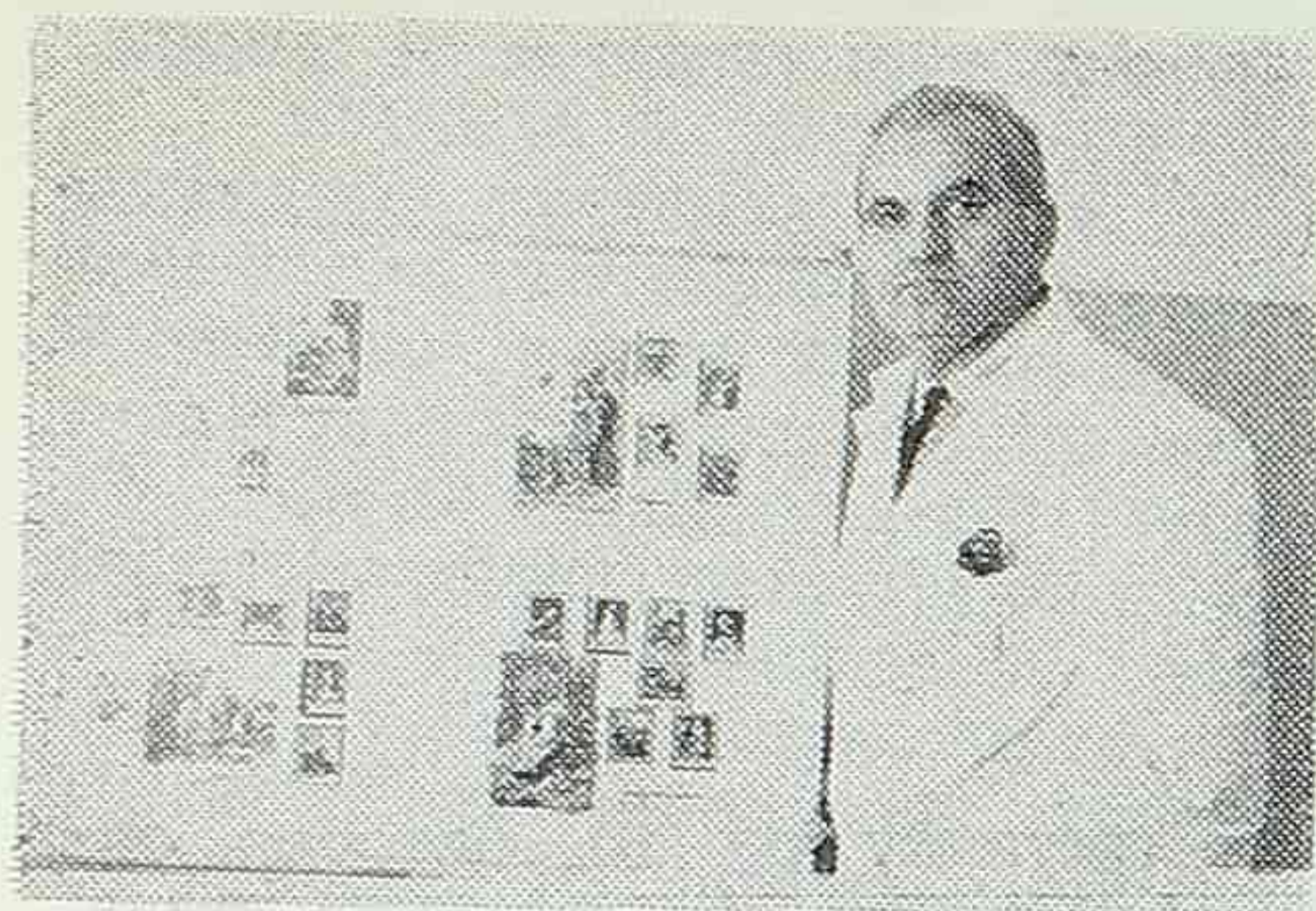
Pored medalja svi učesnici nagrađeni su i posebnim diplomama radi aktivnog učestvovanja na izložbi.

22. septembra izvršena je svečana predaja dodjeljenih nagrada. Tim povodom predstavnici Društva filatelista tematičara predali su svojim domaćinima, pored ostalih poklona, rad akademskog kipara Štefner Boška rađen u granitu sa zlatnom folijom. Ovaj jedinstveni rad prikazuje amblem Društva darodavca, sa oznakom gradova organizatora izložbe — Baku-a i Sarajeva — i datumom održavanja izložbe.

O samoj izložbi donijeti su brojni izvještaji u dnevnim listovima Baku-a, kao i radija. Izložbu su posjetili brojni posjetioci, koji su se naročito interesovali za eksponate iz Jugoslavije, pošto su sadržavali marke, koje se u Sovjetskom savezu manje skupljaju radi njihove rijetkosti.

Svakako se može kategorički tvrditi da je ovo velik i zavidan uspjeh i da će se i u buduće nastaviti sa ovakvim učešćem na međunarodnim izložbama maraka.

D. T.

ИЗЛОЖБА МАРАКА

У АРАНЂЕЛОВЦУ

Поводом дана годишњице ослобођења града Аранђеловца, 19. септембра 1970. године, приређене су разне свечаности, манифестације, изложбе итд., У прослави ослобођења града Аранђеловца, укључили су се и филателисти из Аранђеловца.

Др Момчило Брковић, лекар у Аранђеловцу, иначе у слободном времену аматер сликар и филателиста, изложио је РЕПРОДУКЦИЈЕ на маркама наше земље и других земаља. Наше марке су биле изложене на тему: репродукције наших сликара, иконе, мозаик, фреске.

На маркама страних земаља биле су изложене репродукције Ван Гога, Дега, Гогена, Тулуз Лотрека, руских мајстора и других сликара светског реномеа.

Експонати су били изложени у око 15 витрина, укусно распоређених. Морамо одати признање др М. Брковићу, на његовом личном залагању око припремања својих експоната. На сваком картону др Брковић, је својом руком израдио одговарајућу слику у уљу, акварелу, темперу и тушу. Вешта рука сликара, оживела је сваки изложени картон са маркама.

Посетиоци изложбе били су импресионирани лепим маркама, сликама на маркама као и додатним сликама руком рађених.

Поред витрина са маркама, др Брковић је изложио 11 својом руком, израђених слика у уљу и акварелу.

Експонати су били изложени у салу Хотел „Шумадија“.

Изложба је трајала шест дана, улаз је био бесплатан.

Изложбу је отворио академоки сликар Александар Ђонович у 17 часова 19. септембра 1970. год., у присуству преко 60 позваних, угледних људи и представника разних организација, социјалистичког савеза, синдиката, медицинског центра, црвеног, крста просвете, политичких радника и других друштвених организација.

За време трајања изложбе, исту је посетило око 1000 грађана. Професори, наставници доводили су комплетне своје разреде, објашњавали сваки експонат посебно, значај филателије, културно васпитни значај и лепоту филателије.

Морамо истаћи да је наредноснији био Милан Илић, професор, који је скоро свакога дана доводио на изложбу по једно одељење.

Сви експонати посебно су фотографисани, фотографије су подељене разним установама у Аранђеловцу, ради чувања и успомене на одржану прославу дана ослобођења града Аранђеловца.

Том приликом дате су и фотографије и нашој дневној и недељној штампи. Фотографије је израдио Миле Миливојевић из Аранђеловца.

Димитрије Јанићијевић, с. р.

В Е С Т И

З А Н И М Љ И В О С Т И

Аца М. Александрић
секретар СФС-а

На информативно-организационом састанку од 10. октобра ове године, коме су присуствовали председници већине београдских филателистичких друштава и представници СФС-а, основан је један одбор под називом „Конференција београдских филателиста“.

Ова конференција представљаће београдске филателисте и пратиће рад друштва у Београду.

За првог председника Конференције изабран је Милан К. Ивановић (Врачар) а за секретара Бенедик Михајловић (Београд).

На дан 28. октобра ове године одржана је редовна седница управног одбора СФС-а на којој су донети поред осталог и следећи закључци:

1. Сва друштва СФС-а треба да одрже овоје редовне годишње скупштине најдаље до 31. марта 1971.
2. До 15. децембра 1970. сва друштва СФС-а треба да доставе извештаје о бројном стању чланова ради израде биланса.
3. Последња редовна седница овог управног одбора пред редовну годишњу скупштину СФС-а одржаће се у Јануару 1971. године.

У времену од 19. до 24. октобар т.г. одржана је изложба марака филателиста Београда посвећена прослави поводом 26 година ослобођења Београда. Изложба је у сваком погледу успела. Учествовало је 13 излагача са 690 експоната у 122 витрине. Додељено је 5 награда.

Наша друштва у унутрашњости требало би да нађу и искористе и најмање могућности да у свом месту организују изложбе или смотре марака. Овакве филателистичке манифестације најбоље служе пропаганди филателије. Верујемо, уколико би били позвани да би београдски филателисти уступили своје експонате.

Према чл. 6 Статута СФС омладинцима се сматрају сва лица до 23 године старости ако нису запослена. Овај извод дајемо ради једнообразног поступка код свих друштава.

На изложби „Београд 1970“ првом наградом награђен је изложак проф. Петковића др Саве из Београда под називом „Србија у рату 1912—1913. године“.

Ово је историјски прегледна збирка са оригиналним дописницама и жиговима места кроз која се кретала српска Врховна команда као и дивизије српске војске у рату против Турске 1912—1913. године када је Бугарска била као савезник на страни Србије. На картама су оригинални потписи српских војних цензора и жигови скоро свих војних пошта. Ту је и најређи жит села Лауш кроз које је војска само прошла. Материјал обухвата период продора српске војске ове до Једрена с једне и до Јадранског мора са друге стране. На дописницама су лични текстови српских војника. Постоје дописнице са жиговима српске, бугарске и турске војне поште па се на понекој налазе и марке ове три државе.

Захваљујемо проф. Петковићу др Сави што је својим изложком обогатио садржајно нашу изложбу.

За марку Дечја недеља 1970. године узет је цртеж Лидије Доброњовски, ученице основне школе из Сремских Карловаца. Овај цртеж обрадио је за марку наш познати сликар Андреја Миленковић.

ЕУРОПА — ЦЕПТ 1971. За ово издање марака усвојен је цртеж исландског уметника — инж. М. Н. Нафлидосона из Рејкјавика. Мотив представља вертикално постављена слова ЕУРОПА а слово О из те речи продужено је лево и десно водоравно, понављајући се више пута, даје утисак ланца симболично повезујући све земље чланице.

Од 10 до 13. јуна 1971. године одржаће се у Берлину међународна филателистичка изложба марака и другог материјала авионске поште.

Поводом прославе 50 годишњице оснивања Пољопривредног факултета у Земуну одржаће се и филателистичка изложба у времену од 11. до 17. децембра 1970. године. Изложба је у организацији друштва филателиста из Земуна и биће отворена у просторијама Пољопривредног факултета у Земуну — Немањина 1.

Библиотека СФС-а — маш млади филателиста Миодраг Вуковић посветио је доста времена и труда да среди библиотеку нашег савеза. Уколико има чланова или пријатеља који би хтели да поклоне неку литературу нека се обрате канцеларији СФС-а — Сремска 6/IV, Београд.

Према извештају благајника СФС-а који је поднет на задњој седници управном одбору, финансијско пословање савеза и друштава ускоро ће бити потпуно сређено. Већина друштава (осим једног) измирила је ове своје материјалне обавезе према савезу. Истичемо и похваљујемо залагање на свом послу управа свих друштава.

Филателисти! У вашем је интересу да редовно пратите откупне листе за југословенске марке које објављује недељно Вјесник ЗЈПТТ. За већину ставки из листе добија се нето 70% од каталошке вредности, а за један мањи број ставки чак и 80% нето од кат. вредности.

◆ На међународној изложби цвећа, која је била организована под покровитељством Туристичког савеза Београда у просторијама Дома синдиката од 16—21. новембра 1970. године, била је укључена и филателистичка изложба. Преко Савеза филателиста Србије на овој изложби учествовао је са својом збирком „ФЛОРА — ЕВРОПЕ“ наш омладинац Ђорђе Маћешкић. За овај изложак млади Маћешкић награђен је са златном плакетом.

Честитамо нашем омладинцу Маћешкићу и желимо да његов пример да потстрека и другим нашим омладинцима.

◆ Обавештавамо наше чланове, нарочито оне који врше размену са иностранством да благовремено обавесте своје иностране партнере о увођењу поштанског броја у Југославији. Од 1. I 1971. године овај број одређене поште мора се стављати на свакој поштанској пошиљци. Сва обавештења могу се добити код локалних пошта које ће имати Попис поштанских бројева свих пошта у нашој земљи.

◆ Конгрес ФИСА одржаће се у западном Берлину од 10—13. јуна 1971. године заједно са изложбом „ЛУПОСТА“.

◆ Међународна асоцијација новинара филателиста „А И Ј П“ одржаће свој конгрес у Будимпешти за време филателистичке изложбе „БУДАПЕСТ 1971“ од 4—12. септембра 1971. године.

JEDNA INTERESANTNA GREŠKA

Pregledajući naše redovne marke sa likom Maršala Tita od 1. n. din. (katalog 1970. god. br. 1104), primetili smo jednu interesantnu *tipičnu* grešku. Ona se sastoji u sledećem: Na donjoj usni lika postoji jedna bela crta dužine 1 mm. (vidi sliku). Ova marka zauzima 21. mesto u tabaku od 50 komada (prva marka u trećem redu).

Smatramo da se ova greška javila prilikom čišćenja klišea jer prvi kontigenti ovih maraka nemaju ovu grešku.

Pošto na 50 ispravnih maraka dolazi jedna sa greškom poništene marke su dosta česte i verujemo da će ih posle pažljivijeg pregleda svaki naš filatelista naći u svojoj zbirci.

Zbog toga što je greška tipična, mislimo da bi drugovi redaktori kataloga trebalo da je unesu u njega.

U poslednje vreme nismo nailazili na ovu grešku, verovatno zbog toga, što je korektor Zajednice PTT prilikom ponovnog čišćenja klišea ispravio svoj propust.

Između ostalog želeli bi smo da ovim člankom zainteresujemo naše filateliste za istraživački rad na našim markama.

Bilo bi nam vrlo drago da nas se jave kolege koje su otkrile slične greške i da nam ukažu na njih.

Ratomir J. MILENKOVIĆ, dipl. pravnik
ul. Miška Jovanovića 8/I Beograd
ing. Svetislav STEFANOVIĆ
ul. Miška Jovanovića 8/II Beograd

ДОПИСНИЦА ПАРТИЗАНСКЕ

ПОШТЕ У ФОЧИ

U Dnevniku Vladimira Dedijera sačuvani su podaci o Partizanskoj pošti u Foči (1. maj 1942. godine), koju je organizovao Čiča Janko — pokojni Moša Pijade. Beogradski sakupljač Dimitrije Jančićević nam je pokazao zednu dopisnicu izdanja tzv. ND Hrvatske od 1 kune, zelenu, izdanja 1941. godine sa vrednosnom oznakom Velebit, iz serije Krajobraza na kojoj su nalepljene dve marke Jugoslavije poslednjeg redovnog izdanja (kralj Petar — veliki format) i to jedna od 0,25 dinara sa pretiskom »Grbuša« i druga od 3 dinara sa provizornim pretiskom na 1 dinar »Kružna«. Obe ove marke su ponovo preštampane punom petokrakom zvezdom — gumeni ručni ljubičasti pretisak i žigosane dvokružnim poštanskim žigom »a« pošta Foča 1. V 42. u 8 časova. Žig je u oba pisma! Istim žigom žigosana je vrednosna oznaka na dopisnici. Ispod naslovnog teksta dopisnice je ručno preštampavanje: puna petokraka zvezda, ista kao i na markama i ispod nje u istoj boji jednoredni ručni gumeni tekst: »Partizanska POŠTA«. Raniji naziv države u naslovnom delu, preštampan je istim ručnim tekstom: »SMRT FAŠIZMU — SLOBODA NARODU«, koji se nalazi i iznad naslova. Tekstovi su u latinici.

Ova zaista interesantna dopisnica, koju bi trebalo u svakom slučaju uporediti sa originalom u Dnevniku Vladimira Dedijera u slučaju autentičnosti, za šta ima mnogo osnova, treba da predstavlja i celinu pod brojem 1 u području Jugoslavija — Republika. Posebno treba u tom slučaju ceniti njenu istorijsku vrednost, kao jedne od vrlo značajnih celina iz područja Partizanske pošte, bez obzira što nije adresirana i što nije putovala poštom.

Dr Branislav Novaković

Милодраг Вуковић

ФИЛАТЕЛИСТИЧКО ЗАМОРЧЕ

ИЛИТИ

једна приватна катализација Црпе Горе (II)

Једна од најинтересантнијих карактеристика ових марака је свакако само зупчање, боље рећи његов изглед. Док је код трећег штампања зупчање 11 1/2 прилично добро регулисано, код другог је често помало неправилно, и рупице се не налазе све у једној линији већ су померене у односу једна на другу, и то углавном лево или десно на бочним, а горе или доле на хоризонталним странама марке. Обрнуто померање, при коме настају различите ширине, прилично је ретко. Осим

тога, избијање папира обично није оштро извршено, тако да ивице рупица делују искрзано. Ова неправилност зупчања није ни приближно тако јасна и упадљива као код познатог „дрногорског“ или „пијаног“ зупчања (12 уу), али се ипак може лако приметити голим оком. На основу ових карактеристика дошао сам до извесних резултата, који, мада можда не сасвим потпуни, заслужују да буду објављени.

2 новчића: Због релативно мале количине ових марака која ми стајала на располагању, и боје која прилично отежава свако упоређивање, нисам у стању дадонесем било какав закључак на основу штампе, боље рећи изгледа марака. Ипак, један комад који сам недавно сасвим случајно нашао у својој збирци учвршћује ме у уверењу да ова вредност другог штампања зупчана 11 1/2 постоји са претиском. Наиме, комад о ком је реч зупчан је мешовито, и то са три стране 11 1/2 а лево 11. Из тога сам закључио да основна марка потиче из делимично незупчаног табака који је касније прозупчан зумбом 11. Зупчање 11 одувек се, због ширине рубова, води у четвртом штампању, но сви велики познаваоци марака Црне Горе (инж. В. Флек, инж. Милер . . .) слажу се да ово зупчање потиче из 1889. или 1890, те да пада на сам почетак трећег штампања. У прилог томе говоре и извесне карактеристике штампе о којима ће другом приликом бити више речи. Када се све ово узме у обзир, није тешко закључити да основна марка припада другом штампању. Како је претискивање извршено трећим слогом, тешко је поверовати да приликом прештампавања првим и другим слогом није употребљен ни један табак другог штампања, већ да је само овај један, из залихе од ранијих година, чекао задње прештампавање.

3 новчића: Мада сам прегледао веће количине марака ове вредности, нисам дошао до неког посебног закључка. Пронашао сам комаде на папиру веома сличном папиру другог штампања, но ипак бих радије и њих сврстао у треће штампање, и то како због боја тако и због штампе, због „општег утиска“.

5 новчића: Постојање ове вредности са претиском „Прослава штампарије“ је ван сваке сумње, и то како на папиру карактеристичном за друго штампање, тако и на папиру који је тањи и сличан оном 111 штампања. Комади на тањем папиру могу се препознати делимично по штампи и зупчању, а најсигурнији знак је тачка испод слова Ч у „новч.“. Према „Приручнику“ ова грешка се јавља и код трећег штампања, и то једном у табаку на непознатом месту. На основу материјала који сам прегледао могу да кажем да сам нешто слично тој тачки збиља уочио код трећег штампања, али да постоји разлика у облику, те се упоређивањем саобичном марком II штампама може лако установити где спада испитивана марка.

7 новчића: Ова вредност ме је највише и навела на помисао да су 1893. прештамpane и марке II штампања зупчане 11 1/2. Прегледањем извесне количине марка установио сам да постоји на обе врсте папира. Најлакше се може познати по већ споменутиим оштећењима оквира, који се нажалост не јављају на свим комадима, већ само код једног, и то мањег дела. Осим тога ове марке карактеришу се специфичном нијансом јорговарнастае и црвенојоргованасте боје, којој је донекле слична само боја исте вредности зупчане 11. Као најпоузданији путоказ могу се узети нека карактеристична оштећења оквира. Ова оштећења јављају се на свим маркама од 7 новч. II штампања, а само изузетно, и у нешто другчијем облику, код зупчања 11 и III штампања. Упуштање у детаљније описивање ових карактеристика однемо би превише времена и простора, тако да ће о томе бити говора другом приликом.

До сада сам видео само комаде прештампане I слогом.

10 новчића: Од ове вредности нашао сам само комаде са опекастим претиском III слога, али сматрам врло вероватним да постоје и са претиском I или II слога. Папир је дебљи од папира III штампања, али је боље сатиниран од оног који је карактеристичан за II. Припадност основне марке II штампању установио сам првенствено према неким карактеристикама штампе, и то: према сенчењу књажеве браде и образа, прекиду оквира — углавном са тачкицом у средини — у висини горње леве палмете и танкој косој цртици која се јавља уместо тачке у цифри 0 ознаке вредности 10. Интересантно је напоменути да сам ове карактеристике код II штампања запазио искључиво код комада зупчаних 12 уу. Ово даје повода да се размисли није ли Белобородов био у праву када је у тзв. „I међуиздање“, поред зупчања 11 1/2 унео и зупчање 12 уу.

15 новчића: Мада не поседујем ниједан примерак ове марке, свим мирно могу да констатујем њено постојање јер ми је на њу скренуо пажњу, и показао ми је, професор Никитовић. Од марака трећег штампања разликује се двема карактеристичним цртама изнад левог шпица блеска са натписом „поште“. Ова грешка се по „Приручнику“ (страна 45) јавља и код III штампања једном у табаку, на непознатом месту. Разлика је у томе што су ту обе цртице спојене у једну дебелу. Интересантно је да су и код другог штампања такође спојене, једино су код зупчања 11 1/2 и код оних неколико комада зупчања 12 уу које сам имао прилике да видим јасно одвојене, баш као код штампања. Папир овог комада делује дебље, но чини ми се да тај утисак ствара прилично дебело слој гуме, а да је папир по својој дебљини ближи папиру III штампања.

25 новчића: Ова вредност позната ми је са црним (II слог) и опекастоцрвеним претиском (I слог). Боја марака је јоргованастро-смеђа, у две специфичне нијансе, а папир је дебљи и тањи. Од III штампања разликују се по баји и прецизној, финијој штампи. Разлика је најочљивија у сенчењу књажевог чела, образа и врата.

Прештампа на маркама 111 штампања

Мада ни вредности од 7 и 15 новчића нису познате у типичном оштром зупчању 11 1/2, већ смо у зупчању које би могло да буде 11 1/2 оштро, небих много мењао садашњу поставку. Једино ме занима зашто су избачене нијансе основних боја и боје претиска код појединих вредности. Да ли зато што се сматра да не постоје, или зато што се те особености третирају као нешто мање битно. Ако је ов одруго у питању, желео бих да напоменем да мало доследности још ником није било на одмет, и да нема никаквог смисла избацити код прештампе на трећем оно што је каталогизирано код прештампе на четвртом издању. Поред већ каталогизираних, до сада сам успео да утврдим постојање следећих комада:

10 новч. плава (т-плава), претисак кармин, зуп. 11 -/2, III слог

10 новч. светлоплава, претисак црвен, зупчана 10 1/2, III слог

10 новч. плава (т.-плава), претисак кармин, зуп. 11 1/2, III слог

25. новч. љубичастосмеђа, претисак кармин, оба зупчања 11 1/2, III слог

25. новч. љубичасто-смеђа, претисак црвен, оба зупчања 11 1/2, III слог

25 новч. сивосмеђа, претисак црн, зупчање 11 1/2, III слог, а чуо сам да задња постоји и у зупчању 10 1/2. Колико је то тачно није ми познато. Један комад који ми је показан у клубу припадао је IV а не трећем штампању.

Прештампа на маркама IV штампања

Као што сам већ напоменуо, о овим маркама нема много шта да се каже. Једино је интересантна поставка изнета у каталогу Ернестове фирме „Балкан Стамп Ко.“, по којој је зупчање оштро 11 1/2 карактеристично за IV а не за III штампање, и да у овом зупчању постоје са претиском вредности од 3,5 и 25 новч. Ја сам сакупио и видео извештај број марака од 25 новчића са изразито широким рубовима које су зупчане 11 1/2 оштро. Пошто је у питању линијско зупчање ово не мора баш много да значи, но ипак је чињеница да су оба руба подједнако широка (око 1,6 мм) и да боја одговара IV штампању довољно интересантна да се о овоме мало поразмиоли. Ја лично уздржао бих се од било каквих претпоставки све док не видим бар један пар који би могао, размаком између марака, да потврди поставку дату у Ернестовом каталогу.

И тако, после много прича, објашњавања и доказивања стигли смо и до каталожке поставке марака издатих поводом 400-то годишњице прве штампарије у Црној Гори.

1893, 25. јул. пригодне спомен марке поводом 400. годишњице штампарије у Ободу; претисак на маркама 7—14: „ПрПослава штампарије 1493—1893“ ћирилицом; претисак Цетињске штампарије у црној или нијансама црвене боје; папир различит, гума жућкаста, зупчање линијско 11 1/2, 12 и 12 1/2.

	11 1/2	12 и 12 1/2
29. 2 новч. жута	+	
30. 3 новч., зелена	?	
31. 5 новч., опекастоцрвена	+	
32. 7 новч., јоргованаста до црв. јорг.	+	
а) љубичасторужичаста		+
б) лубичаста		+
33. 10 новч., тамноплава	?	
а) претисак опекастоцрвен	+	
34. 15 новч., жућкасто смеђа	+	+
35. 25 новч., јоргованасто смеђа	+	
а) претисак опекастоцрвен	+	
б) смеђесило, претисак жутоцрвен		+

Прештампа на маркама III штампања добија бројеве од 36 до 42, а обрада се проширује већ описаним особеностима боје основних марака и претиска, које респективно добијају бројеве: 40. б); 40. в); 42б); 42.в) и 42.г).

Прештампа на четвртном штампању добија бројеве 43—49, а остале марке Црне Горе бројеве од 50 до 137.

(наставиће се)

TRKA ZA BRZI PRENOS POŠTE STARA JE PREKO 3500 GODINA

Ljudi koji prigovaraju brzini poštanske službe imaju nade da će im pisma jednog dana biti prenošena brzinom svetlosti.

Ali ni to sa velikom sigurnošću, jer i faksimilna kopija pisma prenesena zracima satelita mora još uvek biti uručena preko poštara sve do primačevih vrata.

Sledeća veza mogao bi biti radio sa satelitom i to tek tada ako se pronađe način sačuvanja diskrecije sadržaja prenešenog pisma kao i način njegovog pečaćenja i adresiranja.

Preko 3 000 godina ljudi pokušavaju da ubrzaju prenos pošte. U davna vremena — kažu, da je u Kini padala glava s ramena svakome ko bi omeo na službi impratorskog poštanskog kurira.

Rimljani su imali toliko efikasnu poštansku uslugu da je pismo upućeno Cezaru u Rimu u roku 24 dana. Početkom 1800-tih godina još uvek je trebalo mesec dana za prenos pošte iz Londona do Rima.

Francuzi su osnovali prvi poštanski sistem modernog vremena 1450 godine, a prvu vazdušnu poštu prejednog stoleća. Balon opterećen sa 250 kg pismima podigao se iz okupiranog Pariza 23. septembra 1870. godine za vreme francusko-pruskog rata.

Budući ne dirigovani, baloni su često prizemljivali u logore pruske armije. Zato su ubrzo Parižani pribegli golubovima. Pre nego što je Pariz kapitulirao ptice su raznele 115 000 poruka uprkos nemačkog nastojanja da golubove pismošose polove soko-lovcima.

Vazdušna pošta bila je u redovnoj upotrebi još od 1146. godine na Srednjem istoku. Sultan Nuredin gradio je stanice za golubove duž egipatskih glavnih puteva i služio se relejnim prenosom pticama za važne poruke. Za glavne rute, kao na primer od Kaira do Damaska jedan golub bio je u stanju da preleti odjednom ovo rastojanje. Poštanska služba bila je prekinuta 1402 godine navalom Tatara koji su pojeli krilate pismošose.

Takoreći, skoro svaki način prenosa pošte bio je isproban do današnjih dana.

U državi Nevadi, SAD karavani kamila kaskali su peščanim pustinjama 1875. godine natovarene poštom.

Psi upregnuti u saonice raznosili su poštu na Aljaski od 1890. sve do skoro, tj. do 1963. godine.

Nemci su prvi osnovali poštansku podmorničku službu za vreme Prvog svetskog rata, noseći pisma između dva kontinenta, između Nemačke i SAD do 1916. godine, do ulaska u rat SAD.

Sada smo najverovatnije na pragu raketne pošte i verujem da neće proteći mnogo godina dok se prvi članak u Filatelisti ne pojavi otpremljen sa ovog kontinenta putem misila.

Miroslav Šanta, Dženkintaun, Pa. SAD

UMETNOST NA MARKAMA

Jedva da je prošla decenija, kada su na jednoj filatelističkoj izložbi, eksponati na temu »umetnost« skrenuli na sebe posebnu pažnju i osvojili jednu od nagrada. Tada je još bilo relativno malo maraka iz ove oblasti (Španija, Belgija, Rusija i dr.). Francuska je 1961. godine izdala seriju reprodukcija modernih slikara na markama većeg formata, pa se od tada broj protagonista ove tematike znatno povećao, a sa ovim i broj emisija. Pošto je neverovatno kako se ovaj proces odvijao, jer se veliki broj filatelista skoro preko noć preorijentisao na sakupljanje maraka iz oblasti umetnosti. Nešto kasnije pojedinci se ograničavaju na sakupljanje samo reprodukcija iz oblasti slikarstva, dok drugi pored ovoga zadržavaju i skulpturu kao deo istog, pa se čak proširuju na arhitekturu, folklor (narodnu umetnost), arheologiju i drugo. Sada, kada se koristi višebojna kvaliteta štampa i izvrsno estetsko oblikovanje izdanja, naročito emisija iz oblasti slikarstva, možemo slobodno reći da su to najlepše zbirke u filateliji. Ovim zbirkama se oduševljavaju i filatelisti i nefilatelisti, ne samo posma-

trano sa aspekta dvljenja lepote i vrednosti pojedinih umetničkih dela, već u velikoj meri utiču na porast interesovanja za ovu oblast i podizanje kulturnog nivoa u celini. Od kako se ova tematika posebno izdvojila, oseća se veće interesovanje za umetničko stvaralaštvo uopšte, pa je i broj posetilaca muzejskih galerija i izložbi znatno porastao.

Postoji niz kataloga u kojima se ova tematika posebno tretira (Maestros i dr.), a u posebnim filatelističkim časopisima se ukazuje na novitete iz ove oblasti. Postoje i mnoga dela iz oblasti umetnosti u kojima se nalaze reprodukcije čuvenih slikara (Apolo i dr.) pa se sa uspehom, sigurno i sa poznavanjem mogu srediti odgovarajuće iflatelističke zbirke. U nameri da se prikažu što bolje pojedina dela, koristi se »maksifilija«, tj. da se na veću reprodukciju (približnog formata razglednice) nalepi ista marka i žigoše.

Pogledajno zbirku na temu slikarstva i pođimo od Francuske koja obiluje muzejskim i drugim kulturnim vrednostima. Na markama 1961. godine vidimo dela Braque-a, Matisse-a, Cezanne-a, Fresnaye-a. Dalje, dela Courbert-a, Manet-a Gericault-a, Delacroix-a, Chagall-a, Toulouse-Lautrec-a, Ingres-a, Renoir-a, Gauguin-a i dr. Vidimo divne vitraže iz: Sainte Foy, katedrale Chartres, N. D. de Paris, katedrale de Sens, itd.; tapiserije: La Dame a la licorne, L'Apocalypse, de Lurcat, vidimo freske i reljefe pa i preistorijski crtež. Francuzi su iskoristili svoje kulturne tekovine i lepo ih prikazali kroz filateliju.

U zbirci se dalje srećemo sa delima Mikelandela, Leonarda da Vinčija, Botičelija, Ticijana, Rafaela, Van Goga, Rembranta, Pol Gogena i dr., koje su izdale više zemalja. Rusi su se predstavili delima svojih velikih slikara Rjepina, Ajvazovskog, Polenova, Venecijanova, Perova i dr. Naša zemlja prikazala se posebno lepim reprodukcijama fresaka i slikama naših čuvenih majstora, a uvela je kao tradiciju emitovanje serija na ovu tematiku svake godine.

Posebno prijatno deluju i osvežavaju zbirku japanske reprodukcije, koje ova zemlja izdaje svake godine počev od 1955. U ovu grupu spadaju i izdanja Formoze i Kine, koja impresioniraju estetskim izgledom, kvalitetom štampe i svojom originalnošću.

U obilju utisaka i uzbuđenja, koje se stiče posmatranjem ovih zbirki, teško je izdvajati ono što je najlepše, jer je sve izvanredno lepo. Neznam ni šta bi se moglo drugo preporučiti, nego da posmatranjem ovakvih zbirki svako sam stiče svoje impresije i uživa u onome što je filatelija kazala o umetnosti. Možda bi bilo bolje da se i nepokušava opisivati ono što je izuzetno lepo i vredno, prosto da se ne bi unapred umanjio efekat užitka onima koji to sami treba da dožive, a možda i da zažele jednom da vide odgovarajuće originale.

Živojin STEVANOVIĆ

ЗА НАШЕ НОВЕ ЧЛАНОВЕ

(једно мишљење које не обавезује)

Ако анализирамо прираштај чланова у наш савез, лако можемо утврдити, да су наши нови чланови већ одрасли људи разних звања и професија. Нажалост, прираштај омладинаца који прихватају филателију знатно је мањи. Очигледно недостаје један видан начин пропаганде код омладине. За сада Савез није у могућности овом питању да посвети већу пажњу јер нема чланова који би се посветили директном раду са омладином. Међутим, знатан број старијих по годинама а нових чланова прихватио је само делимитично филателију. Ти, наши нови чланови сакупљају југословенска издања марака само од дана када су

постали чланови Савеза без даљег интересовања, да правилно граде своју збирку југословенских марака. Такво сакупљање заиста не претставља стварно бављење филателијом већ само улагање новца у марке. На тај начин ниједан од ових чланова није се могао филателистички развити, па ни осетити све оне пријатности које му у слободном времену филателија може дати.

Зашто не б_и прихватили наш савет! Пратите радовно сва издања наших марака али пођите постепено уназад према Вашим могућностима и добављајте ранија издања марака. Ако будете једном почели, заинтересоваћете се и неосетно ћете комплетирати Вашу збирку.

Постоји филателистичка активност и у другим правцима. О свему томе сте већ вероватно доста слушали и читали. Ипак да Вас на неке ствари потсетимо. Нова филателистичка година већ је коракнула. Нуде нам се већ сви каталози марака за 1971. годину а филателистички часописи и листови наши и страни пуне се чланцима о новим емисијама марака у свим земљама. Једном речју у целом свету наступио је интензивнији филателистички живот који испуњава слободно време милиона филателиста. И сваки наш филателиста може да изађе из своје, тако да кажемо, локалне збирке југословенских марака и да се заинтересује па и одлучи да сакупља и гради још неку збирку марака по своме личном избору. Може да изабере правац свога сакупљања; генерални сакупљањем марака са разним мотивима као нпр.: фауна, флора, спорт, космос, уметност на маркама, црвени крст, бродови, железнице, авиони итд. Поштанске управе свих земаља данас поклањају највећу пажњу уметничком решавању тематике на маркама. Заиста има тако лепих марака па је неки пут тешко и одлучити се. Ипак покушајте, верујемо да ће Вам за кратко време нова збирка чистих или поништених марака пружити велико задовољство.

А. М. АЛЕКСАНДРИЋ

ПОШТАНСКЕ МАРКЕ СРБИЈЕ у историјском прегледу по књизи чланка Е. Дурока

извод даје: А. М. АЛЕКСАНДРИЋ
Наставак: Издање од 1880. године

Са изменама у поштанском закону, донесеним 1. маја 1880. год. после увођења динарског течаја и метарских мера, прописане су нове поштанске таксе у динарској вредности и по јединачним тежинама у грамовима. За једно просто писмо до 20 грама била је у унутарњем саобраћају прописана такса 10 пара дин., а у међународном 25 пара, за штампане ствари до 50 грама 5 односно 10 пара итд. Новине и часописи отправљани су као и до тада бесплатно. Услед ових измена издате су нове поштанске марке од 5, 10, 20, 25 и 50 пара и од 1 динара, које су пуштене у саобраћај 1. новембра исте године, а дотадање марке са означеном вредношћу у чаршијском течају повучене су из саобраћаја. О томе је изашла службена објава у „Српским Новинама“ од 19. јула 1880.

Марке су нешто мањег формата од оних претходних издања; на њима је лик тадашњег кнеза Милана Обреновића у овалу, у лаворовим и храстовим гранчицама и са натписом „СРБИЈА“. Испод лика стоји „ПОШТА“ између цифара које означавају вредност. Нацрт за ове марке израдио је Ц. Думонт у Паризу, који их је и резао; његов прот-

пие урезан је ситним словима на дну цтрежа. Израђиване су у Београду у државној штампарији у типографији. Штампане су у табацима од 100 комада, подељених у 4 поља по 25 комада. Зупчане су водоравно 13, а окомито 131/2 у редовима (гребенасто зупчање).

Издане су у 6 разних вредности: од 5 пара зелене боје, од 10 пара ружичасте, од 20 пара жуте, од 25 пара отворено плаветне, од 50 пара љубичасто мрке и од 1 динара љубичасте. Касније штампања појединих вредности разликују се друкчијим нијансама боја; тако су мрке од 5 пара штампане после у маслинасто зеленој, затворено зеленој, плавичасто зеленој и сиво зеленој боји, оне од 10 пара у кармин боји, мутно црвеној, лила ружичастој и анилинско црвеној, од 20 пара наранџасто жутој и црвено-наранџастој, од 25 пара у застворено плаветној и ултрамарин боји и, од 50 пара у сиво смеђој и у мркој.

Употребљаване су неко време, од 1. јуна до 24. августа 1881. г. као таксене марке, док нису израђене нарочите таксене марке уведене законом о таксама од те године. Такве марке познају се по томе што су поништаване жиговима надлештва, а често и исписивањем датума преко њих руком. У то време појавиле су се у саобраћају марке од 5, 10 и 20 пара тога издања без прописног зупчања, већ прободане ливницама иглом или сечене маказама. Такве су марке пуштене у промет злоупотребом неких службеника државне штампарије, а на штету поштанских прихода.

Марке овог издања биле су у течају до 3 марта 1890. год., када су замењене новим издањем са ликом краља Александра Обреновића по његовом ступању на српски престо, после абдикиције краља Милана.

После њиховог повлачења преостало је неутрошено: 173.076 комада од 5 пара, 232.384 од 10 пара, 197.183 од 20 пара, 757.732 од 25 пара, 290.943 од 50 пара и 195.673 од 1 динара, које су продате на јавној лицитацији у априлу 1891. године.

ИЗВИНИТЕ, ШТА СУ ТО МАРКЕ И КО ИМА ПРАВО ДА ИХ ПРОИЗВОДИ?

Посланик Савезне окупштине, правник, иначе високи функционер у овој установи, уз то наравно и филателиста, каже ми:

„По нашем Уставу и свим другим прописима ЗЈПТТ је привредна организација која обавља поштанско-телефонско-телеграфску службу и она од те делатности живи. Она нема никакво право да „производи“ поштанске марке, односно да штампа и издаје вредносне папире, које је коштају 20 пара по једној серији, и да их у исто време продаје филателистима по 14 динара. То је очит пример како се неоправдано, па и незаконито, остварују високи доходи. То право припада републикама, а оне могу да овласте Федерацију, да те послове обавља у њихово име и за њихов рачун, рецимо, Савезни секретаријат за финансије.

Питао се наставља посланик, са каквим правом ЗЈПТВ држи монопол дистрибуције ових марака и продаје их само преко своје организације. Зашто, рецимо, у Београду и другим градовима не би биле 2, 3 па и више продавница марака. Зашто, на пример, и робна кућа не би могла да буде продавац вредносних папира — пригодних марака. Мислим да је дошло време да ово, веома важно питање нађе одговарајуће решење у склопу осталих питања надлежности република и федерације“.

Размишљао сам раније, а размишљам и сада, а молим и вас драги читаоци да и ви о томе размислите:

Ако је наш принцип да произвођачи и потрошачи у свему се договарају о начину производње и расподеле, ваљда је заиста дошло време, да и ми — филателисти, потрошачи пригодних марака, имамо бар неког утицаја на производњу, ако се тако може назвати, и расподелу ове папирско-вредносне робе. Требало би да се изборимо бар за то да наше сопствене марке, такозвана критична издања, добијемо из наших продавница у Југославији, а не да нам повољнија цена за наше марке долази од Бојацијева из СР Немачке или трговаца из Италије.

Извините, али није ми јасно како то да у Београду наше марке продају само организације ЗЈПТТ, а у другим земљама те исте марке продају приватни трговци. Ов отим пре ако смо рекли и прописали да код нас нема државног или било чијег монопола. Каква је то принципијелна логика да продавац наше робе у другој земљи може бити приватни трговац, а у СФРЈ ту исту робу не могу продавати привредне, дакле друштвене организације.

Са каквим правом ми ЗЈПТТ узима 18 динара за марку која не обавља своју намену франкатуре (блокови)?

Заиста чудна логика, или, боље рећи, могућност једне привредне организације да са мало труда дође до великих средстава.

Каква ли нам је то пракса у односу на поставку: **СТВОРИТИ ЈЕДНАКЕ УСЛОВЕ ПРИВРЕЂИВАЊА ЗА СВЕ.**

Душан Главоњић

P R E G L E D

TIRAŽA KOMPLETNIH SERIJA, KOMADA MARAKA I BLOKOVA SVIH IZDANJA MARAKA JUGOSLAVIJE OD 1944. DO ZAKLJUČNO 1970. G.

Red. broj izdanja	Godina	Kataloški broj	NAZIV EMISIJE	Tiraž	Napomena
1.	1951	Bl. br. 6	„ZEFIZ“ — blok	20.000	
2.	1953	604	„ESPERANTO“ — avionska	20.000	
3.	1961	C. K. 34/35	„Crveni krst“ — sečena	20.000	
4.	1949	Bl. br. 4/5	„100 god. železnice“ — blok	27.500	
5.	1951	529/531	„PLANINARI“ — avionska	30.000	
6.	1951	540/541	„PADOBRANCI“ — avionska	30.000	
7.	1954	629/633	„Zaslužni ljudi“ — II izdanje	30.000	
8.	1961	Bl. br. 7	„TITO — Užice“ — blok	30.000	
9.	1956	649/660	„Jugosl. umetnost“	32.000	
10.	1949	149/451	„5 god. NR Makedonije“ — av.	40.000	
11.	1961	Bl. br. 8	„Beogradska konfer.“ — av.	45.000	
12.	1945	Bl. br. 2/3	„USTAV“ — blokovi	50.000	
13.	1953	609/611	„10 god. AVNOJ-a“ — Jajce	50.000	
14.	1954	624	„JUZIF-II“	50.000	
15.	1957	707/711	„Zaslužni ljudi“ — III izd.	50.000	
16.	1950	495/506	„Privreda“ — I izdanje	50.000	
17.	1949	467/470	„100 god. železnice“	55.000	
18.	1968	Bl. br. 14/15	„25 g. II zas. AVNOJ-a“	55.000	„Heroji“
19.	1956	b. b.	„JUZIF-III“ u bloku od 4k.	55.100	Sa zašt. om.
20.	1949	446/448	„5 god. NR Makedonije“	60.000	
21.	1950	480/483	„1 Maj-Tito“	60.000	
22.	1950	485/489	„Vazduhoplovni slet-Ruma“	60.000	
23.	1951	542/544	„Zaslužni ljudi“ — Car Dušan	60.000	
24.	1952	579/584	„HELSINKI“ — Olimpijada	60.000	
25.	1961	832/835	„Beogradska konferencija“	60.000	
26.	1952	567/569	„60 god. rođenja Tita“	70.000	
27.	1950	490/494	„Šahovska olimpijada“	80.000	
28.	1950	508/513	„Dan mornarice“	80.000	
29.	1952	585/587	„Dan mornarice“	80.000	
30.	1952	588	„JUFIZ-I“	80.000	
31.	1954	612/623	„FAUNA-I“ („Pastrmka“)	80.000	

32.	1967	Bl. br. 13	„50 god. Oktob. rev. — Lenjin“	80.000	
33.	1962	Bl. br. 9	„70 god. rođenja Tita“	90.000	25.937 kom. is.
34.	1970	Bl. br. 17	„25 god. oslob. Jug. — Grbovi“	95.900	
35.	1944	P. br. 38/39	Porto (Pomoćno izdanje)	100.000	
36.	1945	340/351	„USTAV“	100.000	
37.	1946	361/364	„Kongres PTT“	100.000	
38.	1946	365/368	„Brčko-banovići“	100.000	
39.	1918	434/440	„Grbovi“	100.000	
40.	1949	452/454	„U. P. U.“	100.000	
41.	1951	514	„10 god. 27 Marta“	100.000	
42.	1951	566	„Dan Armije — Tito“	100.000	
43.	1954	625/628	„150 god. srpskog ustan.“	100.000	
44.	1955	638/646	„FLORA-I“	100.000	
45.	1956	677/684	„MELBURN“ — Olimpijada	100.000	
46.	1957	696/699	„GIMNAESTRADA“	100.000	
47.	1957	700/705	„FOLKLOR-I“	100.000	
48.	1958	742	„Geofizička god.“ — avion.	100.000	
49.	1962	Bl. br. 10	„P. E. A.“ Blok	100.000	
50.	1966	Bl. br. 12	„100 god. srpske marke“	100.000	
51.	1968	1188/1193	„25 g. II zased. AVNOJA“	100.000	„Heroji“
52.	1969	Bl. br. 16	„50 god. SKJ“ i IX kongr.	100.000	
53.	1959	764/771	„Slet Partizan“	110.000	
54.	1956	668/676	„FAUNA-II“ („Ribe“)	120.000	
55.	1957	685/693	„FLORA-II“ (Paprat)	120.000	
56.	1958	715/723	„FAUNA-III“ („Ptice“)	120.000	
57.	1959	755/763	„FLORA-III“ (Nar)	120.000	
58.	1951	512/526	„II-ga Avionska“	136.800	
59.	1949	444/445	„PLANICA“	150.000	
60.	1951	527	„ZEFIZ“ — od 6 din.	150.000	
61.	1953	595/597	„Ujed. Nacije“ (Freske)	150.000	
62.	1953	598/601	„Auto-moto reli“	150.000	
63.	1956	664/667	„100 g. rođ. Nik. Tesle“	150.000	
64.	1960	790/798	„FAUNA-IV“ (Divlja sv.)	150.000	
65.	1970	1242/1246	„Zaslužni ljudi“ — VII izd.	150.000	
66.	1953	605/606	„ILINDEN“	180.000	
67.	1945	339	„Prva god. oslob. Bgd-a“	200.000	
68.	1946	352/360	„Dan pobjede“	200.000	
69.	1947	398/400	„Balkanijada“	200.000	
70.	1947	403/406	„Samac-Sarajevo“	200.000	
71.	1948	410/412	„Borba protiv tuberkul.“	200.000	
72.	1948	419/421	„Jugosloven. akademici“	200.000	
73.	1948	422/425	„Dunavska konferencija“	200.000	
74.	1948	426/429	„Lovrenc Košir“	200.000	
75.	1948	340	„Lovrenc Košir“ — avion.	200.000	
76.	1948	431/433	„BALKANIJADA“	200.000	
77.	1950	473/475	„Auto-put“	200.000	
78.	1959	744/752	„TURIZAM-I“	200.000	
79.	1959	754	„JUFIZ-IV“ — (Dubrovnik)	200.000	
80.	1960	782/789	„RIM“ — Olimpijada	200.000	
81.	1962	877/880	„70 god. rođ. Tita“	200.000	
82.	1962	885/893	„FAUNA-V“ — (Vodozemci)	200.000	
83.	1962	894/901	„P. E. A.“	200.000	
84.	1964	954/959	„TOKIO“ — Olimpijada	200.000	
85.	1965	Bl. br. 11	„ĐERDAP“ — Blok	200.000	Za Jug. 100.000
86.	1967	1111/1116	„EXPO-1967“	200.000	
87.	1967	1117/1122	„Međ. god. turizam (Kotor)“	200.000	
88.	1967	1123/1126	„Sajam lova i ribolova“	200.000	
89.	1967	1136/1140	„UMETNOST - VI“ (Karaula)	200.000	
90.	1968	1141/1144	„X zim. igre u Grenoblu“	200.000	
91.	1968	1147/1152	„IKONE“ — Reprodukcije	200.000	
92.	1968	1153/1158	„FAUNA — VIII“ (Ptice)	200.000	
93.	1968	1159/1164	„MEKSIKO“ — Olimpijada	200.000	
94.	1968	1176/1180	„UMETNOST“ — VII (Studenica)	200.000	
95.	1969	1200/1205	„FRESKE“ — Reprodukcije	200.000	
96.	1969	1208/1213	„FLORA - VIII“	200.000	
97.	1969	1214/1219	„BRODOVI“	200.000	
98.	1969	1222/1225	„Rasni KONJI“	200.000	
99.	1969	1230/1235	„UMETNOST — VIII“ (Aktovi)	200.000	
100.	1970	1247/1252	„MOZAIK“ — Reprodukcije	200.000	
101.	1970	1268/1273	„FAUNA — IX“ — Rasni PSI)	200.000	
102.	1970		„UMETNOST — IX“ — (Barok)	225.000	
103.	1964	947/952	„FAUNA — VI“ — (Leptiri)	240.000	
104.	1962	904/909	„UMETNOST — I“ (Zlat. maska)	250.000	
105.	1963	927/929	„V. KUP U GIMNASTICI“	250.000	
106.	1963	930/933	„Skulpture Meštrovića“	250.000	

107.	1963	936/941	„UMETNOST — II“	250.000
108.	1963	942/946	„ZASLUŽNI LJUDI“ — V (Njegoš)	250.000
109.	1964	963/968	„FOLKLOR — III“	250.000
110.	1964	973/978	„UMETNOST — III“	250.000
111.	1964	979/981	„VIII kongres KPJ“	250.000
112.	1965	982/983	„Svet. prv. u stonom tenisu“	250.000
113.	1965	984/989	„20 god. osl. Jug.“ (Gradovi)	250.000
114.	1965	996/1001	„FOLRA — VI“ — (Ruzmarin)	250.000
115.	1965	1012/1017	„Zasluzni ljudi“ — VI (Nušić)	250.000
116.	1966	1022/1026	Međ. sportska takmičenja	250.000
117.	1966	1027/1032	„UMETNOST — IV“ — (Ggnyniaxn)	250.000
118.	1966	1034/1039	„FAUNA — VII“ — (Insekti)	250.000
119.	1966	1051/1055	„100 god. prve srp. marke	250.000
120.	1966	1057/1060	„25 god. ustanka i rev. Jug.“	250.000
121.	1966	1069/1074	„UMETNOST — V“ — (Stari novac)	250.000
122.	1947	392/394	„GORSKI VIJENAC“	268.000
123.	1945	325/326	„Crveni krst“	300.000
124.	1945	P. br. 40/47	„Porto — I“	300.000
125.	1949	441/443	„PREŠERN“	300.000
126.	1951	515/516	„10 god. SLOVENIJE“	300.000
127.	1951	532/533	„10 god. SRBIJE“	300.000
128.	1951	534/535	„10 god. CRNE GORE“	300.000
129.	1951	536/537	„10 god. BOSNE I HERCEG.“	300.000
130.	1951	538/539	„10 god. HRVATSKE	300.000
131.	1951	546/547	„10 god. MAKEDONIJE“	300.000
132.	1951	564	„100 god. smrti NJEGOŠA“	300.000
133.	1952	589/529	„VI Kongres KPJ“	300.000
134.	1953	602	„TITO — I Pretsednik“	300.000
135.	1953	603	„ESPERANTO — Red. od 15 din.	300.000
136.	1953	607	„10 god. ISTRE“	300.000
137.	1953	608	„100 god. smrti B. Radičev.“	300.000
138.	1955	634/635	„Dubrovačke letnje igre“	300.000
139.	1955	647	„100 god. OU Nacija“	300.000
140.	1956	662	„JUFIZ-III“ — avionska	300.000
141.	1956	663	„100 god. Narodne tehnike“	300.000
142.	1957	694/695	„I Kongres Rad. Saveta“	300.000
143.	1958	743	„DAN PRAVA ČOVEKA“	300.000
144.	1959	781	„50 god. Zagrebačkog sajma“	300.000
145.	1965	1003/1008	„TURIZAM-IV“ (Sarajevo)	300.000
146.	1966	1075/1077	„Nova god. 1967“ — prom. boje“	300.000
147.	1967	1078/1083	„FLORA-VII“ — (Lijander)	300.000
148.	1967	1084/1093	„75 god. rođenja Tita“	300.000
149.	1970	1254/1255	„100 god. rođenja Lenjina“	300.000
150.	1962	P. 72/76	„PORTO-V red.“	330.000
151.	1950	P. 61/63	„PORTO“ — (Pomoćno)	362.700
152.	1970	1256	„VI svet. prv. u košarci“	400.005
153.	1970	1276	„XVII svet. prv. u gimn.“	400.000
154.	1955	636	„Izložba GRAFIKE u Ljublj.“	450.000
155.	1970	1277	„25 god. OUN“ — Slovenijagrad	450.000
156.	1945	309/311	„II Red. „Manastiri“ bez mr.	500.000
157.	1946	369/370	„Svetozar Marković“	500.000
158.	1946	371/375	„Slovenski kongres“	500.000
159.	1947	395/397	„Dan fiskulturnika“	500.000
160.	1947	401/402	„Istra“	500.000
161.	1947	407/409	„Vuk Karadžić“	500.000
162.	1948	413/415	„Sajam Zagreb“	500.000
163.	1948	416/418	„V Kongres KPJ“	500.000
164.	1951	517	„Dečija nedelja“	500.000
165.	1951	545	„Sajam Zagreb“	500.000
166.	1953	593/594	„10 god. smrti N. Tesle“	500.000
167.	1955	637	„II Kongres gluvihih — Zagreb“	500.000
168.	1960	808/813	„Zasluz. ljudi“ (Ruđ. Bošk.)	500.000
169.	1961	817/825	„FLORA IV“ (Neven)	500.000
170.	1961	826/830	„20 god. Ustanka Jug.“	500.000
171.	1961	838/843	„Folklor“ — II	500.000
172.	1962	868/876	„Turizam-II“ (Jajce)	500.000
173.	1963	912/917	„FLORA-V“ (Đurđevak)	500.000
174.	1966	1033	„20 god. Sav. radioamatera“	500.000
175.	1966	1065	„20 god. UNESC-a“	500.000
176.	1967	1130/1131	„50 g. Okt. rev. — Lenjin“	500.000
177.	1968	1194	„20 g. Delarac. ljud. prava“	500.000
178.	1969	1195	„50 g. med. org. rada — OIT“	50.000
179.	1969	1196/1198	„50 g. Sav. Kom. Jug.“	500.000
180.	1969	1220	„XI Svet. igre gluvihih“	500.000

181.	1968	1145/1146	„IV izd. za automate — Tito“	547.500
182.	1958	724	„PTT muzej u Beogradu“	600.000
183.	1958	726	„450 g. rođ. Marina Držića“	600.000
184.	1958	741	„Geofizička god. od 15 din.“	600.000
185.	1960	800/802	„Izložba nuklear. energ.“	600.000
186.	1969	1239/1240	„Evropa I — CEPT“	650.000
187.	1955	648	„10 god. osn. FNRJ“	700.000
188.	1960	803/807	„Značajni jubileji“	750.000
189.	1944	307/308	„Manastiri“ (sa mrežom)	1.000.000
190.	1945	312/315	Redovne „Tito“	1.000.000
191.	1947	6/7	Crveni krst za 1947. g.	1.000.000
192.	1950	484	„Dečija nedelja“	1.000.000
193.	1950	507	„Sajam — Zagreb“	1.000.000
194.	1952	570	„Dečija nedelja“	1.000.000
195.	1956	661	„JUFIZ-III“ — (Zagreb)	1.000.000
196.	1956	D. n. 3/4	Doplat. dečija nedelja	1.000.000
197.	1957	706	„40 god. Oktobar. revoluc.“	1.000.000
198.	1958	725	„15 god. Sutjeske“	1.000.000
199.	1959	D. n. 9/10	„Doplat. dečije nedelja“	1.000.000
200.	1960	C. k. 32/33	Crveni krst za 1960 god.	1.000.000
201.	1961	816	„Međ. konf. za nukl. elektr.“	1.000.000
202.	1961	837	„Kongres vizantologa“	1.000.000
203.	1961	837	„Kongres vizantologa“	1.000.000
203.	1961	844	„Luka Vukalović“	1.000.000
204.	1961	846	„Braća Miladinovci“	1.000.000
205.	1961	C. k. 34/35	Crveni krst za 1961 god.	1.000.000
206.	1962	864	„Borba protiv malarije“	1.000.000
207.	1962	865	„UNICEF“	1.000.000
208.	1962	866/867	„UNESCO“	1.000.000
209.	1963	910	„Borba protiv gladi“	1.000.000
210.	1963	911	„Svet. meteorološki dan“	1.000.000
211.	1963	918/923	„Turizam-III“ (Pula)	1.000.000
212.	1963	924/926	„20 god. Sutjeske“	1.000.000
213.	1964	960/961	„Godišnjica zemljotresa“	1.000.000
214.	1964	969/970	„Marks — Engels“	1.000.000
215.	1970	1257/1258	„Evropa-II — CEPT“	1.000.008
216.	1955	D. n. 1/2	Doplat. dečija nedelja	1.013.000
217.	1958	714	„VII Kongres SKJ“	1.025.650
218.	1955	C. k. 22/23	Crveni krst za 1955 god.	1.160.000
219.	1959	C. k. 30/31	Crveni krst za 1959 god.	1.062.000
220.	1952	C. k. 16/17	Crveni krst za 1952 god.	1.200.000
221.	1953	C. k. 18/19	Crveni krst za 1953 god.	1.200.000
222.	1954	C. k. 20/21	Crveni krst za 1954 god.	1.200.000
223.	1957	C. k. 26/27	Crveni krst za 1957 god.	1.200.000
224.	1957	D. n. 5/6	Doplat. dečija nedelja	1.200.000
225.	1956	C. k. 24/25	Crveni krst za 1956 god.	1.288.000
226.	1958	C. k. 28/29	Crveni krst za 1958 god.	1.350.000
227.	1948	C. k. 8/9	Crveni krst za 1948 god.	1.500.000
228.	1949	C. k. 10/11	Crveni krst za 1949 god.	1.500.000
229.	1950	C. k. 12/13	Crveni krst za 1950 god.	1.500.000
230.	1951	C. k. 14/15	Crveni krst za 1951 god.	1.500.000
231.	1958	D. n. 7/8	Doplat. dečija nedelja	1.500.000
232.	1960	D. n. 11/12	Doplat. dečija nedelja	1.500.000
233.	1964	962	„20 g. dolaska V. Š. na Vis“	1.500.000
234.	1945	324	„Prohor Pčinjski“	2.000.000
235.	1961	845	„Dan Armije“	2.000.000
236.	1962	903	„Dečija nedelja“	2.000.000
237.	1963	934	„Dečija nedelja“	2.000.000
238.	1962	C. k. 36/37	Crveni krst za 1962 god.	2.000.000
239.	1963	C. k. 38/39	Crveni krst za 1963 god.	2.000.000
240.	1961	D. n. 13/14	Doplat. dečija nedelja	2.000.000
241.	1964	953	„100 god. vatrogastva“	2.000.000
242.	1964	971	„Dečija nedelja“	2.000.000
243.	1964	972	„20 god. oslob. Beograda“	2.000.000
244.	1965	990	„Pionirske igre“	2.000.000
245.	1965	991	„100 god. m. s. telekomunik.“	2.000.000
246.	1965	992/993	„Đerdap“ — Franko	2.000. Za Jug. 1.000.000
247.	1965	1002	„20 god. OUN“	2.000.000
248.	1965	1011	„Dečija nedelja“	2.000.000
249.	1966	1061	„10 g. Jug. akad. zn. i um.“	2.000.000
250.	1966	1062	„900 god. Šibenika“	2.000.000
251.	1966	1063	„400 god. mosta u Mostaru“	2.000.000
252.	1966	1064	„Dečija nedelja“	2.000.000
253.	1967	1127	„XVIII Kongres međ. astr.“	2.000.000

254.	1967	1128	„100 g. sloven. nar. pozor.“	2,000.000		
255.	1967	1129	„Dečija nedelja“	2,000.000		
256.	1968	1174	„65 god. Ilinden. ustanka“	2,000.000		
527.	1968	1175	„25 g. Istre i slov. prim.“	2,000.000		
258.	1968	1181	„100 god. Alekse Šantića“	2,000.000		
259.	1968	1182	„Dečija nedelja“	2,000.000		
260.	1968	1183	„150 god. rođenja Marksa“	2,000 000		
261.	1968	1184	„100 g. Narod. pozor. u Bgdu“	2,000 000		
262.	1969	1206	„1900 god. grada Ptuja“	2,000 000		
263.	1969	1207	„100 g. rod. V. Glavinova“	2,000.000		
264.	1969	1226	„Dečija nedelja“	2,000.000		
265.	1969	1227	„25 g. oslob. Bgd-a“ (grb)	2,000.000		
266.	1969	1228	„100 g. rod. J. Smodlake“	2,000.000		
267.	1969	1229	„25 g. oslob. Skoplja“ (grb)	2,000.000		
268.	1969	1236	„50 g. Univerze u Ljublj.“	2,000.000		
269.	1969	1237	„300 g. Sveučilišta u Zgb“	2,000 000		
270.	1969	1238	„25 g. oslob. Titogr.“ (grb)	2,000.000		
271.	1970	1274	„100 g. telegrafa u C. G.“	2,000.000		
272.	1970	1275	„Dečija nedelja“	2,000.000		
273.	1970	1253	„25 g. oslob. Sarajeva“ (grb)	2,003.400		
274.	1970	1259	„25 g. oslob. Zagreba“ (grb)	2,003 400		
275.	1970	1260	„25 g. oslob. Ljubljane“ (grb)	2,003.400		
276.	1945	316/323	Redovne franko — Tito	2,907.700		
277.	1959	753	„40 god. KP Jugoslavije“	3,000.000		
278.	1960	799	„90 god. rođenja Lenjina“	3,000.000		
279.	1963	935	„20 g. II zasedanje AVNOJ-a“	3,000.000		
280.	1949	455/458	Redovne marke — pomoć. izd.“	3,216.200		
281.	1945	P. 48/52	Porto marke — II	5,000.000		
282.	1967	1133/135	„Nova 1968 godina“	5,000.000		
283.	1968	1185/1187	„Nova 1969 godina“	6,000.000		
284.	1967	G krst 43	„Crveni krst za 1967 g.“	6,700.000		
285.	1969	C. krst 45	„Crveni krst za 1969 g.“	7,160.000		
285.	1964	C. krst 40	„Crveni krst za 1964 g.“	8,000.000		
287.	1965	C. krst 41	„Crveni krst za 1965 g.“	8,000.000		
288.	1966	C. krst 42	„Crveni krst za 1966 g.“	8,000 000		
289.	1968	C. krst 44	„Crveni krst za 1968 g.“	8,000.000		
291.	1968	O. ned. 1	„Dopl. m. za olimp. nedel.“	8,000.000		
292.	1969	O. ned. 1	„Dopl. m. za olimp. nedel.“	8,000.000		
293.	1970	O. ned. 1	„Dopl. m. za olimp. nedel.“	8,000.000		
294.	1946	356/357	Red. marke — Pomoć. izdanje	10,000 000		
295.	1951	565	„Dan Armije“	10,000.000		
296.	1966	1066/1068	„Nova 1967 godina“	10,000.000		
297.	1950	470/479	Red. marke — Pomoć izdanje	13,266.900		
298.	1945	327/336	Red. m. sa partiz. motivima	—		Nepoznat tiraž
299.	1946	Sl. 1/8	Službene marke	—		„ „
300.	1946/47	P. 53/60	Redovne porto marke — III	—		„ „
301.	1947	376/379	Red. m. nove dopun. vred.	—		„ „
302.	1947	380/391	Prve red. za avion. poštu	—		„ „
303.	1949	459/466	Red. marke — Pomoć izdanje	—		„ „
304.	1951	548/559	„Privreda — II“	—		„ „
305.	1951	560/563	Treće redovno zabav. poštu	—		„ „
306.	1951/52	P. 64/71	Redovne porto marke — IV	—		„ „
307.	1952	571/578	„Privreda — III“	—		„ „
308.	1958.	712/713	Prve red. za automate	—		„ „
309.	1958	727/740	„Industrija — I“	—		„ „
310.	1959	772/778	„Industrija — II“	—		„ „
311.	1959	779/780	Druge red. za automate	—		„ „
312.	1961	814/815	Treće red. za automate	—		„ „
313.	1961	847/863	„Industrija — III“	—		„ „
314.	1965.	1009/1010	„Industrija“ (prom. boje)	—		„ „
315.	1965	1018/1019	„Industrija“ (sa pretisk.)	—		„ „
316.	1966	1020/1021	Redovne franko — Tito	—		„ „
317.	1966	1040/1050	„Industrija — IV“ (U nov. d.)	—		„ „
318.	1967/68	1094/1110	Redovne franko — Tito	—		„ „
319.	1968	1165/1173	Redovne franko — Tito (dopun.)	—		„ „
320.	1969	1221	Peto redovno za automate	—		„ „
321.	1954	D.n.br.I	Dopl. m. deč. ned: (Nezvanično)	—		„ „

Đorđe Panić
Beograd

PTT·Jugoslavija

1 9 7 0

jugoslovensko slikarstvo · BAROK

KATALOGIZACIJA

novih emisija Jugoslovenskih maraka
Izvod iz PTT — VJESNIKA br. 101—102

1970	5 Oktobar — prigodna marka — Dečja nedelja 1275 od 0,50 višebojna (2.000.000) Na prigodnom kovertu (1)	0,55	0,10 1,55
1970	22 Oktobar — prigodna marka — XVII Svetsko prvenstvo u gimnastici u Ljubljani 1276 od 1,25 smeđoplava — tamnokarminska (500.000) Na prigodnom kovertu (1)	1,40	0,15 2,40
1970	24 Oktobar — prigodna marka — 25 godišnjica osnivanja OUN 1277 od 1,25 smeđecrna sa zlatnom bronzom (450.000) Na prigodnom kovertu (1)	1,40	0,25 2,40

A. M. A.

NOVE MARKE

ALBANIJA — Reprodukcije umetničkih dela iz Nacionalne galerije u Tirani, prikazane su u seriji od 5 vrednosti i bloku. Serija sadrži nominale od 5, 15, 25, 65 i 95 kvintara a blok od 2,95 leka.

AUSTRIJA — 14. decembra izlazi kao dopuna ovogodišnjeg programa maraka od 2 šilinga povodom 100. godišnjice rođenja Dr Karla Renera.

AUSTRALIJA — U toku oktobra meseca izdato je nekoliko izdanja i to: »Osmi međunarodni kongres poljoprivrednih proizvođača, zatim »Božićna marka«, »25. godina Ujedinjenih nacija«. Sve marke su u nominali od 6c. U toku novembra, predviđene su marke: »50 godina avio-kompanije QUANTAS« i kako je već uobičajeno, serija velikana od 5 vrednosti, štampana u karnetima. Nominala za ovu seriju je 30 centi (5 maraka po 6c) a za »QUANTAS« seriju postoje 2 vrednosti: 6 i 30 centi.

BUTAN — 9 maraka, na kojima su prikazane životinje, štampane u trodimenzionalnoj tehnici, izdate su prošlog meseca. Nominala je: 5, 10, 20, 25, 30, 40, 65, 75 i 85 ch.

CEJLON — Jedna marka od 2 rupije obeležava 25. godišnjicu Ujedinjenih nacija.

DANSKA — Danski vajar Bertel Torvaldson prikazan je na marci povodom 100 godišnjice rođenja.

ENGLESKA — U programu za 1971. godinu, predviđene su sledeće emisije: »Literarne godišnjice« (II. serija), »Moderna arhitektura« (takođe druga serija), »50. godišnjica parlamenta Severne Irske« i tradicionalna serija posvećena božićnim praznicima. Ne treba zaboraviti nove franko marke u decimalnoj podeli, jer od 1. 1. 1971. u Engleskoj prelaze sve mere u decimalni sistem. 25. novembra u Engleskoj će biti izdata ovogodišnja božićna serija od 3 vrednosti.

FINSKA — U čast otvaranja konferencije između SSSR i SAD o orničavanju nuklearnog i strateškog naoružanja, finska pošta emitovala je marku od 0,50 finskih maraka.

FRANCUSKA — U novembru su predviđene sledeće emisije: 9. novembra marka povodom »100. godišnjice marke, tzv. Bordovsko izdanje« a druga u spomen »pukovnik Deufert Rochereau«. Prva nosi nominalu od 0,80 F, a druga od 0,45 franaka. 14. decembra emituje se poslednja ovogodišnja serija na temu reprodukcije, a biće prikazano delo Edgara Degaa »Igračica sa buketom«. Za 14. decembar predviđena je tradicionalna serija »Crveni krst« od 2 marke, u nominali 40+15 i 40+15 c. Na markama su prikazane freske iz crkve u Disaju (Vijena).

GIBRALTAR — Tri marke za automatsku poštu (0,1 i 1 d) izdate su početkom ovog meseca.

ISLAND — Markom od 12 Kr. ova ostrvska zemlja obeležava 25. godina Ujedinjenih Nacija.

JAPAN — Markom od 50 jena, japanska poštanska uprava obeležava već tradicionalnu međunarodnu nedelju pisma. Takođe je 24. oktobra izdato 2 marke povodom proslave Ujedinjenih Nacija. Nominalne za ove marke su 15 i 50 jena.

LUKSEMBURG — Za početak decembra najavljena je serija »CARI-TAS« od 6 maraka.

MALTA — Božićna serija od 3 marke izašla je 7. novembra, u sledećim vrednostima: 1+ , 10+2 d, 1/6+3 d.

NORFOLK OSTRVO — Za februar 1971. godine najavljen je treći deo nove redovne franko serije »Ptice«, od 4 vrednosti: 2, 5, 15, 50 c.

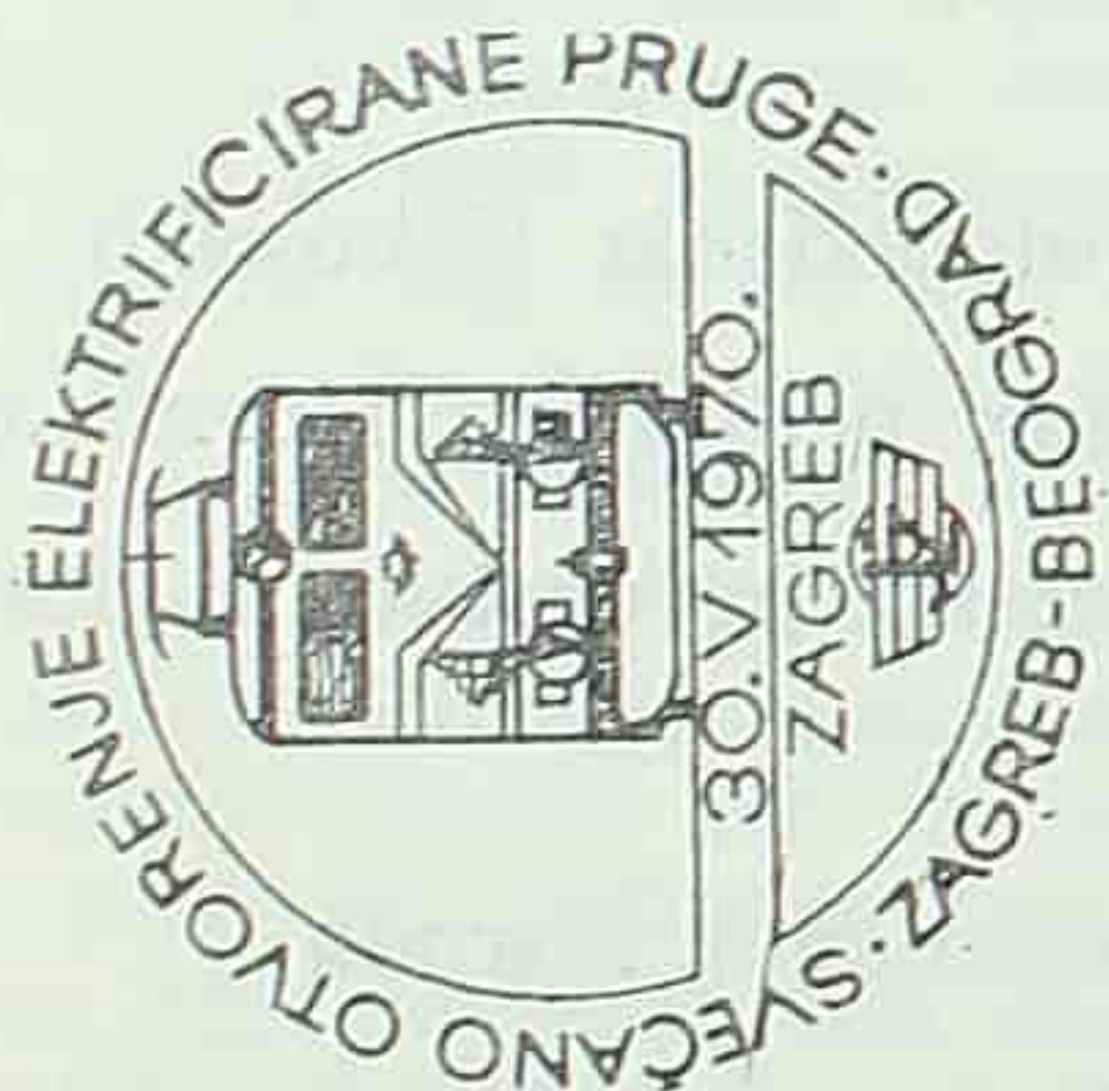
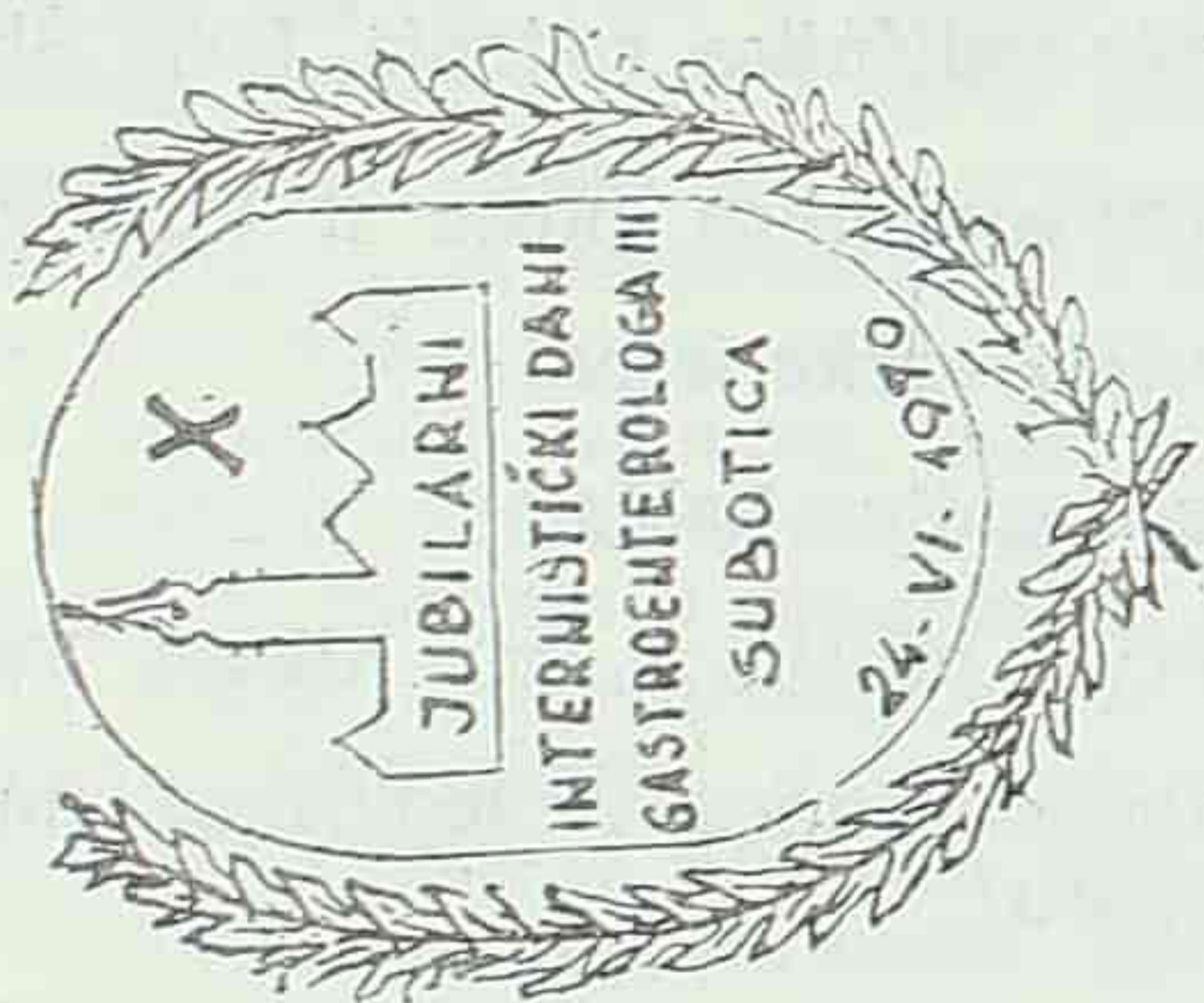
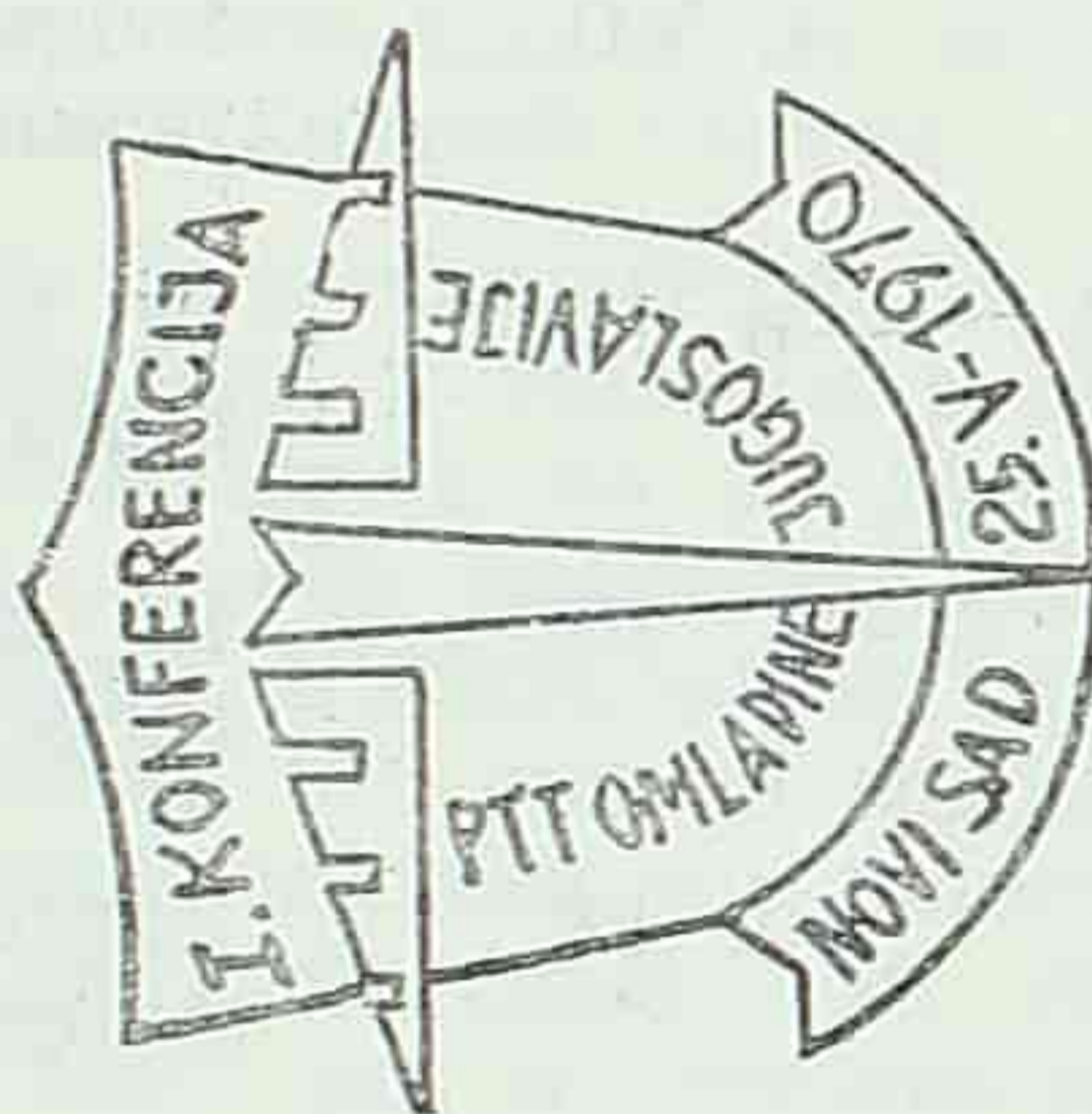
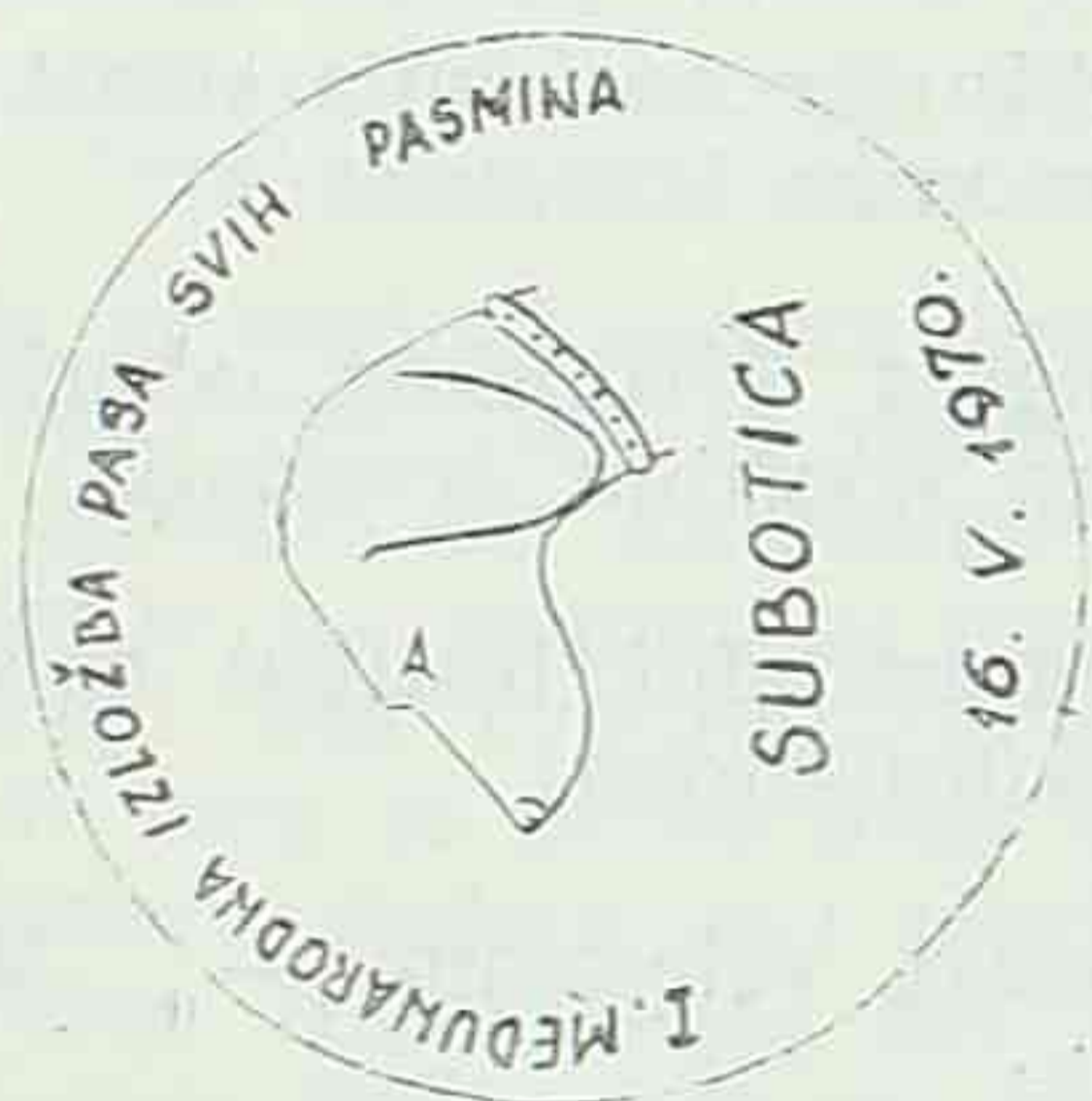
SVETA JELENA — 15. februara nova franko serija u decimalnom sistemu zamenjuje sadašnju koja je u šilinzima i penijima. Preračunato u decimalnim vrednostima, vrednost nove serije biće 1,25.

BRITANSKA ANTARKTIČKA TERITORIJA — Prelaz na novi decimalni sistem od 1. 1. 1971. godine, dovodi do uvođenja nove franko serije koja će u decimalnoj podeli vredeti 1,37 funti.

SSSR — U toku meseca novembra i decembra, u Sovjetskom Savezu biće emitovane 2 vrlo lepe serije na temu umetnosti i turizam. Prva serija, na temu umetnosti, prikazuje dela evropskih slikara iz državnog muzeja Ermitaž. Sedam maraka i blok u ukupnoj nominali 1,45 rubalja. Druga serija sadrži 5 maraka i u njoj su prikazane marke iz nacionalnog blaga širom Sovjetskog Saveza. Nominala je 46 kopejki, a vrednote su: 4, 6, 10, 12, 16, k.

Dr. Branislav Novaković

PRIGODNI POŠTANSKI ŽIGOVI

O Zagreb 1, Beograd 1 30 V		Otvaranje elektrificirane železničke pruge Zagreb — Beograd;
O Zagreb 1	12. VI	25-godišnjica kulturnog društva »Prosvjeta«;
O Subotica 1,	24—28. VI	X jubilarni internistički dani i III naučni sastanak gastroenterologa Jugoslavije;
O Mojstrana,	14. VI	III zbor planirane Ptt Slovenije;
O Šibenik,	24. VI	X jugoslovenski festival deteta u Šibeniku;
O Boračko Jezero,	4. VII	XVIII slet planinara Ptt Jugoslavije;
O Trbovlje,	3—5. VII	XX sportske igre građevinara;
O Škofja Loka,	4. VII	Susret iseljenika;
O Zagreb 1,	4. VII	100-godišnjica osnivanja sindikata grafičkih radnika Hrvatske;
O Makarska,	6. IX	IV kongres Evropskog udruženja centara za kontrolu otvaranja;
O Kranj 1,	8—13. IX	III međunarodni festival sportskih i turističkih filmova;
O Zagreb,	10. IX	Zagrebački velesajam — Mesečeva materija;
O Šibenik 1,	17. IX	550-godišnjica rođenja Jurja Šizgorića;
O Vinkovci,	18. IX	150-godišnjica pošte u Vinkovcima;
O Vinkovci,	18. IX	Vinkovačke jeseni;
O Velike Lašče	19. IX	500-godina Lašča;
O Šibenik 1,	20. IX	Prva proslava sv. Nikole Travelića;
O Split 1,	15. X	150-godišnjica Arheološkog muzeja u Splitu;
O Zagreb 1,	19. X	30-godišnjica V zemaljske konferencije KPJ;
O Beograd 1,	20. X	Tumir oslobođenja (šahovski);
O Varaždin,	5—7. X	V sastanak pedijataru Hrvatske;
O Ljubljana 1,	22—27. X	XVII svetsko prvenstvo u gimnastici;
O Beograd 1, Zagreb 1, Ljubljana 1, Sarajevo 1, Skoplje 1 i Titograd	24. X	Dan Ujedinjenih Naroda;
O Šibenik,	26. XI	100-godišnjica štamparske delatnosti;

Dr Branislav K. NOVAKOVIĆ

KUKOVA OSTRVA U SPOMEN LETOVA APOLO

Kukova Ostrva su uz SAD i SSSR jedina zemlja do sada na svetu na čijem području su vršile prizemljenje svemirske letilice. Letilica »Apolo 10« i »Apolo 12« spustile su se u vode Pacifika u blizini teritorijalnog područja Kukovih Ostrva. Potom je usledilo dramatično spuštanje letilice »Apolo 13« opet u blizini ovih ostrva. Konačno to je uticalo da se izmeni rigorozni i čvrst plan izdavanja maraka Kukovih Ostrva.

Kada je vlada Kukovih Ostrva bila obavještena da je tačka spuštanja letilice »Apolo 13«, koja se posle havarije u Svemiru vraća na Zemlju oko 320 milja zapadno od Rarotonge, odlučila je da se šest najlepših maraka redovne serije na kojima su motivi cveće (močvarni ljiljan, jasmin, gardenin i drugi lepi cvetovi) preštampa tradicionalnim pozdravom Maora: »Kia Orana«, koji je preko ovih maraka bio upućen smelim kosmonautima. Tome pozdravu dodata je i religiozna rečenica na maorskom jeziku: »Te Atua to Tatou Irinakianga« što u prevodu znači: »Mi verujemo u Boga«. Preštampavanje šest vrednosti, od kojih pet u centima (4, 8, 15, 20 i 30) i jedne u dolarima (2), bilo je gotovo na vreme, tako da su se ove marke pojavile ujutro u petak 17. IV 1970. godine u poštanskim uredima. Kako je poznato, istog dana došlo je do srećnog tempiranog spuštanja letilice »Apolo 13« na poziciji 21 stepena i 35 minuta južno širine i 165 stepena i 23 minute zapadne dužine u 07 časova 07 minuta i 44 sekunde, što se smatra perfektnom tačnošću i uspehom. Odmah po spuštanju »Apolo 13« marke su puštene u prodaju. Sedma marka iz ove serije nije mogla biti dovršena za isti dan, pa je puštena u prodaju na poštama Kukovih Ostrva u četvrtak 30. IV 1970. godine, upravo onog dana kada su se astronauti vratili srećno svojim kućama. Ova marka je u vrednosti od 4 dolara, a motiv joj čini šarolika montaža cveća sa Kukovih Ostrva i lik kraljice Elizabete II. Marka se smatra za do sada najlepšu marku Kukovih Ostrva.

Na dan prizemljenja »Apolo 13« upotrebljavan je i gumeni propagandni žig u pravougaonom okviru sa istim tekstom, kao i pretisak na markama, i to u pošti Rarotonga. Kod iste pošte docnije je bio u upotrebi isti propagandni žig, ali ne kao ručni, nego kao mašinski i pored jasnoći i intenzivnije crne boje, ovaj žig za razliku od predhodnog karakterišu i nešto veća i nešto izmenjena slova.

Povodom povratka na Zemlju letilice »Apolo 12«, koja se spustila u vode Pacifika 50 milja jugozapadno od ostrva Palmerston, koje je u sastavu Kukovih Ostrva bio je na pošti Rarotonga u upotrebi šestougaoni stilizovani prigodni poštanski žig 12. XI 1969. godine. Pored datuma i imena pošte na žigu je tekst koji obeležava spuš letilice »Apolo 12« u području Kukovih Ostrva (tekst je troredan).

Izdanje maraka i prigodnih celina sa prigodnim i propagandnim žigovima Kukovih Ostrva, zahtevaju posebnu pažnju, jer potiču sa teritorija na koine je obeležen trijumfalni povratak, dakle najvažniji, završni čin akcija u programima ovih poduhvata, koji plene punu pažnju ovih godina čovečanstva i koji ulaze u istoriju čovečanstva.

Da na kraju pomenemo da je »Apolo 10« imao prizemljenje 450 milja istočno od Samoa Ostrva u vodama Pacifika, dakle opet u zoni Kukovih Ostrva.

O Zagreb 1, Beograd 1

СУСРЕТ СЛАВОНСКИХ ФИЛАТЕЛИСТА

— Суспрет филателиста Славоније одржан је у Осијеку 18. X. Састанак је обележен пригодном дописницом. Из Печуја у Мађарској овом суспрету је присуствовао председник филателистичког друштва, чиме се манифестовани срдачни односи филателиста суседних градова Мађарске и Југославије.

MALI OGLASI — LITLI ADVERTISEMENT

Menjao bih marke u kompletnim serijama na temu: flora, fauna, sport, kosmos, aerofilatelija i avionske marke poljske za jugoslovenske. Prepiska na poljskom, nemačkom i ruskom jeziku. SKOLARCZYK KAZIMIERZ, RYBNIK, Kosciuski 34a/49, POLJSKA.

Traži prepisku: Ant. Franek domov duchodeu. Drhovle pošta Čížova u Pisku, Čehoslovačka.

Menjao bih izraelske marke za jugoslovenske. Vojko Vojković, Matza Elit, Harej qehuda, Jerusalem, ISRAEL.

FILATELISTI! Dajem sveske sa poništenim markama u komisionu prodaju. Ako želite, pišite na adresu: Vladimir MARKOVIĆ, Beograd, Bulevar Vojvode Putnika 34a.

Menjam neponištene i poništene marke sa filatelistima celog sveta. Dopisujem se na srpskom, engleskom i ruskom jeziku. Baza: katalog Yvert 1971 i Scott 1971.

I exchange mint and used postage stamps in complete sets with philatelists of whole world. Correspondance: Serbien, English, German or Russian languages. Base of exchange: face value or catalogs: Yvert 1971 or Scott 1971. Milan VARJAČIĆ, BEOGRAD, Đevđelijska 57.

Razgledajući izložbu divili ste se urednosti izloženih eksponata.
UREDNOST je pola puta ka uspehu.

E
T
L
E
N

E
T
L
E
N

OVAKO izgleda odelo čoveka koji želi da uspe u životu jer ga čisti.

PREDUZEĆE ZA HEMIJSKO ČIŠĆENJE »ETILEN«, BEOGRAD,
BULEVAR REVOLUCIJE 240.

UKOLIKO vam se žuri možete dobiti čisto odelo za 3—4 sata u ekspres pogonima za hemijsko čišćenje:

Bul. Revolucije 240

Autobuska stanica

»B E O G R A D«

Zeleni Venac 4

Požeška br. 41

— Tržni centar —

ZA PREUZIMANJE ODEĆE U VAŠEM STANU POZOVITE
TERENSKU SLUŽBU SVAKOG RADNOG DANA OD 7—17
ČASOVA NA TELEFON 442-313

I U ROKU OD TRI DANA PRIMIĆETE
OČIŠĆENU ODEĆU U STAN, BEZ IKAKVOG
POVEĆANJA CENE USLUGE.

OFORMITE
VAŠE
ZBIRKE
MARAKA

TO ĆE VAM OMOGUĆITI
SPECIJALNI IZLOŽBENI
KARTONI ZA EKSPONATE

OVE KARTONE
DOBIĆETE PREKO
KANCELARIJE SFS
PO CENI 0,35 KOMAD

NE OKLEVAJTE!

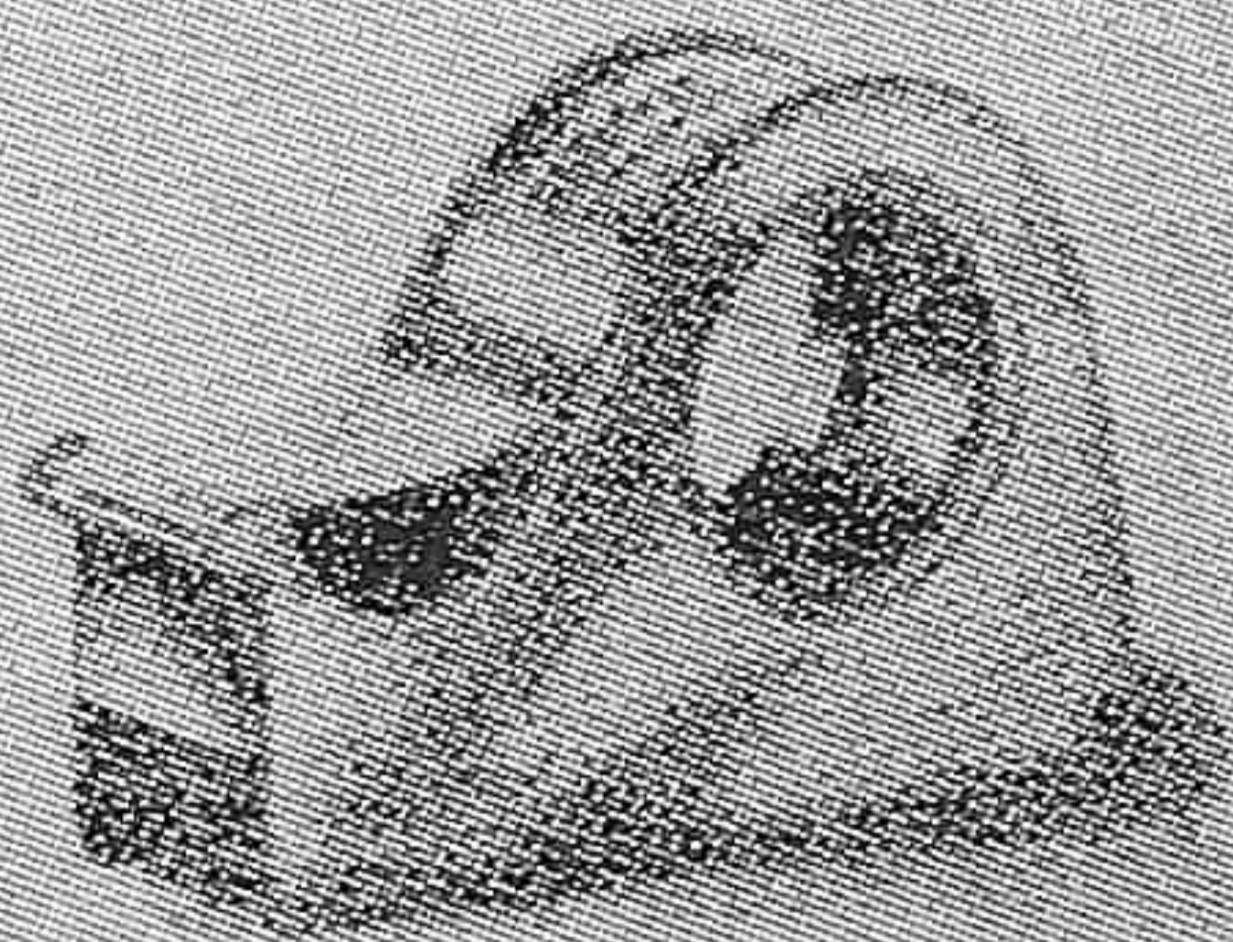
DRUŠTVO FILATELISTA
Sremska broj 6/4
BEOGRAD

Može vam obezbediti razne prigodne i FDC kovertе izdate u našoj zemlji.

Filatelistima iz unutrašnjosti pomaže u kompletiranju zbirke maraka Jugoslavije — raspara i kompletnih serija.

Porudžbine na gornju adresu.

PLASTICNO STOJALO

aero

Selotein

